

ESBJERGBLADET

ESBJERG-POSTEN • FANØ-POSTEN

Nr. 117

Onsdag den 23. Maj 1945

41. Aarg.

Om en Uge møder Churchill med en ny Regering

De taalelige Forhold for Samarbejdet med det engelske Arbejderparti eksisterer ikke mere

London, Onsdag, RB.

PREMIERMINISTER Churchill har sendt Arbejderpartiets Fører, Vicepremierminister Attlee et Brev, hvori det hedder, at de taalelige Forhold, hvorunder de kunde samarbejde, ikke længere eksisterer.

Om Attlees Ønske om, at der afholdes Valg i Efteraaret, skriver Churchill:

Dette vil betyde, at vi fra nu af og indtil Oktober udenfor og endog indenfor Regeringen uafbrudt skulde forberede os paa Valg.

Churchills Brev slutter saaledes: Jeg har udelukkende bestræbt mig for at skabe taalelige Forhold, under hvilke vi har kunnet samarbejde. Tonen i Deres Brev og Stemningen i Deres Parti gør det klart, at disse Forhold ikke længere eksisterer.

I Attlees Afvisning af Premierminister Churchills Anmodning til Arbejderpartiet om at forblive i Koalitionen indtil Krigen mod Japan er afsluttet anvendes bl. a. Udtrykket »fascistisk« om den af Churchill foreslaaede Plan.

Koalitionsregeringen op- hører om få Dage

Churchills nye Regering ventes præsenteret i Underhuset paa Tirsdag

London, Onsdag, RB.

Reuters politiske Medarbejder skriver:

I velunderrettede britiske Kredse fortolker man Premierminister Churchills Svar til Vicepremierminister Attlee og Arbejderpartiets Vægring ved at blive i Regeringskoalitionen indtil Japan er slaaet saaledes:

Den britiske Koalitionsrege-

ring af alle Parter, der har virket under hele Krigen vil ophøre at eksistere om et Par Dage, og Premierminister Winston Churchill vil møde med en ny Regering i Underhuset paa Tirsdag.

Frikorps Danmark-Folk, der vilde luse sig over Grænsen

De havde skaffet sig civil Tøj i Tyskland, men blev genkendt ved Grænsen.

Aabenraa, Onsdag, RB.

ELLEVE FOLK fra Frikorps Danmark, der i Tyskland havde skaffet sig civil Tøj og overfor de allierede angav at være Tysklandsarbejdere, ankom i Gaar til Grænsen, hvor de straks blev genkendt af det danske Polit og arresteret.

De danske Sydslesvigere afventer Forhandlingerne om deres Forhold

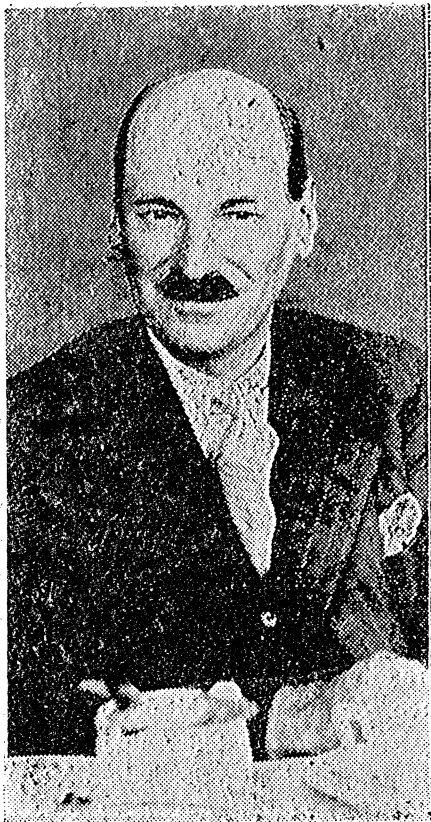
Men indtil disse Forhandlinger har fundet Sted, kan der ikke ventes Erklæringer fra dansk Side i Sydslesvig

Flensborg, Onsdag, RB.

FLENSBORG AVIS skriver:

I Tilslutning til Statsminister Buhls Behudelse i Trontalen af, at det danske Mindretals Stilling syd for Grænsen paa Grund af de ændrede Forhold skal optages til ny Overvejelse er der i de danske Blade fremkommet en Del Rygter og Formodninger.

Det er en given Ting, at de danske Sydslesvigere Ledelse med

Attlee.

Fem omkomne fra »Panama«

Ø. K. meddeler de sidste Navne paa omkomne danske Sømand fra Skibet.

København, Onsdag, RB.

Det østasiatiske Compagni meddeler, at de fem Danske, som er

Stort Legat til danske Syge- plejersker ved Kræfthospitaler

Generalkonsul Carlsen har oprettet et Legat paa 50,000 Kr.

København, Onsdag, RB.

GENERALKONSUL Ernst Carlsen har i Anledning af sin halvfjerds Aars Fødselsdag til Minde om sin afdøde Hustru stiftet et Mindelegat med en Kapital paa 50,000 Kr.

Frits Clausen vil stadig gerne være Minister!

I Frøslevlejren har han Chansen for at opnaa Titlen, men foreløbig er han kun avanceret fra Kartoffelskræller til Frimærkeslikker

Krusaa, Onsdag.

De slagne tyske Styrkers March ud af Danmark er snart tilendebragt, men endnu hersker der livlig Aktivitet ved Grænsen, hvor de sidste Rester af Herrefolkets Græshoppesværme passerer Revy syd paa. Der er talt og skrevet meget om de Scener, der udspilles ved de forskellige Grænseovergange, og dette skal ikke uddybes her. »Esbjergbladet«s Medarbejder har paa en Tur syd paa aflagt Besøg ved baade Krusaa og Sæd, hvor Englenderne, Frihedskæmperne og Soldater fra den danske Brigade har travlt med at regulere Trafikken. Indtil nu havde vi under samme Tur Lejlighed til at aflægge Besøg i Frøslevlejren, og her skal kort gengives et Par Glimt af Livet, som det udfolder sig i Lejren, efter at Gestapo-Folkene er fjernet og erstattet af den danske Modstandsbevægelses kædke Folk som Lejrchefere.

omkommet ved M/S »Panama«s Forlis, men som Compagniet i Meddelelse af 18. Maj endnu ikke kunde give Navnene paa, er følgende:

Matros Nis Frederik Bengtson, Sønderborg, Matros Laurits Christensen Beck, Aalborg, Maskinasistent Ejnar Emil Rasmussen, Køge, Smører Charles Poulsen, Vamdrup, og Hovmester Helge Larsen.

Der er passende Arbejde til alle

Indgangen er den samme, som da Tyskerne raadede, blot er det nu gode danske Mænd, der — nok udrustede med svære Vaaben, men ogsaa væbnede med en god Portion dansk Humør — staar Vagt ved de pigtraadsgarderede Porte. Tyskernes tredobbelte Miniefelt omkring Lejren er bevaret, saa det er i allerhøjeste Grad livsfarligt for de internerede at forsøge en Flugt. I Øjeblikket sidder 2500 underlødige indespærret i Frøslev, men der ankommer stadig nye Forsyninger. Mange Frihedskæmpere er sat ind paa at holde Skik i Lejren, og der gaar ogsaa udmærket.

Hvis Fangerne opfører sig ordentligt, har de det godt, og det er til en vis Grad overladt til dem selv at holde Justits indenfor egne Rækker. Saaledes udpeger hver Barak sin egen Ordenschef, ligesom der udnevnes en Arbejdsminister, der skal fordele det Arbejde, som tildeles de forskellige Barakker.

Det nævnes i Frøslev, at Frits Clausen har været stærkt ude efter denne Titel, men end ikke her mellem det landsforræderiske Komplot af Stikkere, Hippfolk og andre nazistiske Forbrydere er det lykkedes ham at opnaa Ministerrang. Forøvrigt kan det noteres, at den lykkelige Fritzemand i den første Tid var beskæftiget med at skrælle Kartoffler, men at han nu er forflyttet til et Kønør, hvor han gør udmærket Fyldest som Frimærkeslikker og Brevlukker.

De fleste af Fangene har en eller anden Beskæftigelse, og er der nogen, der mukker, bliver de sat ind paa Arbejdet med Vedligeholdelse af Lejrens Latriner. Mærkeligt nok ser Schalburgdrenge ikke ud til at være helt tilfredse med paa denne Maade at have i deres rette Milieu.

De farlige Fanger under skarp Bevogtning

I en særlig Indhegning gaar under strengeste Bevogtning Lejrens uhyggeligste Behoere. Det er Mordere, farlige Stikkere og højere staaende Gestapo-Officerer. Englenderne havde lige, da vi besøgte Lejren, afleveret et Eksempplar af sidstnævnte Kategori, og han var aabenbart endnu ikke helt indstillet paa de ændrede Forhold. Da vi — erindrende lignende Situationer fra Zoologisk Have — nærmer os for at kikke paa ham, griber han desperat en stor Sten som han kaster efter os og stæber op om dumme Dæner. Men den Tid er nu forbi, da han og hans modbydelige Haandlangere herhjemme kan udøve deres vilde Terror. Nu sidder de i Frøslev, men de ved udmærket godt, at

Ernst Carlsen.

Legatets Formaal er at yde Støtte til danske Sygeplejersker, fortrinsvis saadanne, der er eller har været ansat ved en under Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse hørende Radiumstation og særlig til saadanne, der har maattet tage deres Afsked paa Grund af en dem under deres Tjeneste paaført Skade.

Generaldirektoratet for Post og Telegrafvæsenet meddeler, at i Telegrammer om private Forhold kan sendes til de allierede og neutrale Lande, men affattet i Engelsk, Fransk eller Spansk dog et skandinavisk Sprog indenfor Skandinavien. Telefonsamtaler kan udveksles med Norge og Sverige.

ESBJERG OG OMEGN

TOGTIDER FRA ESBJERG

Afgang mod Fredericia: 7,50 11,50
17,32
Ankomst fra Fredericia: 7,48 14,12
18,08
Afgang mod Varde: 8,05 15,35
Ankomst fra Varte: 11,40 21,55
Afgang mod Ribe: 5,40 17,00 17,32
Ankomst fra Ribe: 8,44 17,38
Afgang mod Grindsted og Brande: 6,45
17,17

FANØ-FÆRGEN:

Søndage:
Fra Esbjerg: Kl. 7,00 18,30.
Fra Fanø: Kl. 7,30 19,00.

Hverdage:
Fra Esbjerg: Kl. 6,30 13,15 17,30.
Fra Fanø: Kl. 7,10 14,15 18,15.

Apotekernes Nattevag:
I denne Uge Neptun Apoteket fra Kl.
21 til 8 Morgen (Natten efter Søndag
inclusiv).

Esbjerg, 23. Maj.

Rettidigt Forslag

Kg. Kammersanger Albert Høe-berg har i et københavnsk Dagblad foreslået, at der som et synligt Udtryk for den Tak, vi alle skylder de danske Frihedskæmpere, tildeles hver af dem en Erindringsmedalje, til hvis Fremstilling der skulde ydes Bidrag fra hele den danske Befolkning.

Forslaget er naturligvis rigtigt. De danske Frihedskæmpers ukuelige Mod trods Gestapos frygtelige Pinsler var stærkt medvirkende til, at vort elskede Fædreland kunde genvinde sin Frihed og Selvstændighed paa et Tidspunkt, da det saa mest færelruende ud for Danmark. Vi havde i Frihedsbevægelsens Folk en Skare tapre Soldater, som frivilligt gik ind under de Krav, der blev stillet til dem, og det har i de svundne Dage vist sig, at de havde forstaaet deres Opgave rigtigt, saa Overgangen fra Krigstilstand til Fred stort set er forløbet roligt og uden voldsomme Episoder.

Og vel ønsker Frihedskæmperne ikke at bryste sig af deres ranke Holdning til enigt Værn om vort gamle Fædreland. De fleste af dem erkender endog, at Tusinder af Danske har gjort mindst lige saa meget for den fælles Sag som de Frihedskæmpere, der aktivt har været med i Modstandsbevægelsens Arbejde, men det gør ikke deres værdifulde Indsats mindre — og det sejrende Danmarks trofaste Frihedskæmpere har fuld Ret til at modtage tilsvarende Hædersbevisninger, som Veteranerne fra vor sidste Krig modtog, da Krigsmedaljen blev fæstet paa deres Bryst.

Og saa det sejrende Danmarks Tak til vore disciplinerede Frihedskæmpere skal udtrykkes med en Medalje eller paa anden Maade, vil det være kompetent Mynighedens Opgave at finde ud af, men det vilde være smukkest om Kammersanger Høebergs Forslag i hvert Fald bliver fulgt paa den Maade, at der gives hele Befolkningen en Lejlighed til at yde Bidrag til Frihedskæmpernes uvisnede Hæder.

Stor Trafik til Fanø i Pinsen.

Der var i Pinsedagene en efter Forholdene stor Persontrafik til Fanø. De faa Færger, der gik, var paa det nærmeste fuld besat. Det var overvejende Folk, der havde Familie eller Venner at besøge paa Fanø, men der var dog ogsaa enkelte imellem, der benyttede Lejligheden til at komme over at se, om der var noget tilbage af deres Sommerhuse, efter at Tyskerne har forladt Øen, men det er udelukket at komme ud til Stranden paa Grund af Minefaren, og der er næppe Udsigt til, at Stranden kan aabnes for Publikum de første Uger, idet selve Strækningen langs Stranden er tæt belagt med Miner.

der ved de danske Domstole venter dem en retfærdig Straf. Det er maaske netop det, der bringer dem ud af Fatning, efterhaanden som de nu faar Tid til at tænke over Tiden, der svandt. **Prik**

Indbrudstyven forsynede sig rigeligt med Varer.

I Pinsedagene er der begaaet Indbrud paa et Værelse i Torvegade 39, der beboes af Portier Maalen og hans Kæreste. Tyven har lukket sig ind ved Hjælp af en falsk Nøgle, og sandsynligvis har han været bekendt med, at Portieren ikke var hjemme. Da han bl. a. havde forsynet sig med fem Damekjoler og forskellige andre Beklædningsgenstande, er det ikke usandsynligt, at der har været en Dame med til Indbruddet eller i hvert Fald interesseret i det.

Vejret.

Ved Spangsbjergs Forsøgsstation var Temperaturen i Morges Kl. 8 11,7 og 13,8 Graders Varme i henholdsvis to Meter og tyve cm Højde. Barometerstanden 753,2. Den højeste og laveste Temperatur i det sidste Døgn var 12,2 og 6,0 Grader. Nedbør 6,0.

Husmødre paa Museumsbesøg

Esbjerg Husmoderforening fastholder Taget i Foreningens mange Medlemmer ved forskellige Arrangementer. Førstkommende Torsdag Eftermiddag aflægges der Besøg paa Museet med paafølgende Kaffebrød paa Centralhotellet, og Mandag den 28. ds. foretages der en Cykeltur til K. Sandholts Gaard i Andrup, fra hvilken der leveres Børnemælk. Til denne Tur skal medbringes Kop, Brød og Sukker, og der mødes ved Broen i Jernbanegade. Vi henviser iøvrigt til omstaaende Annonce.

Frygtelige Ødelæggelser paa Spangsberg og gamle Royal

Paa Spangsberg skal alt restaureres fra A til Z

Tyskernes Ødelæggelser paa Hotellerne »Spangsberg«, »Royal« og gammel Royal er af et saadant Omfang, at de desværre langt overgaar de bange Anelser, man nærede. ESBJERGBLADETS Medarbejder har haft Lejlighed til under en Rundtur i de nævnte Etablissementer at bese det Syneri og de Skader, der kendetegner Besøget af Herrefolket.

Der gaar mindst to Månedes, inden »Spangsberg« aabner.

Paa »Spangsberg« var Tyskerne ikke helt færdige med at rykke ud, men Udflytningen var dog saa fremskreden, at Hotellets Personale kunde gaa i Gang med en foreløbig Oprydning. Men der ser forfærdeligt ud. Svineri kendetegner Lokaliteterne fra øverst til nederst. Gulvene har ikke været vasket i lange Tider, og for de flestes Vedkommende gælder det, at de er fuldstændig ødelagte. Men det er ikke nok med, at meget er ødelagt. En hel Del kostbare Ting eksisterer simpelthen ikke mere. Det kan saaledes nævnes, at Hotellets originale Service er borte og erstattet med billig Fajance. Meget af Sengetøjet er væk, og kun nogle Steder er der lagt tyske Erstatningsvarer i Stedet. Flere af de værdifulde Malerier i Hotellets kendte Samling er borte.

Maaske er Ødelæggelserne værst i Teatersalen, der ikke er til at kende igen. Det kan som et enkelt Eksempel nævnes, at Tyskerne havdt lovet at tagt Hen-

Kortvarigt Byrådsmøde

Kun smaa Sager til Behandling paa Byråds mødet i Gaar.

Esbjerg Byraad afholdt i Gaar et Møde, hvis Varighed kun udstrakte sig til ca. tre Minutter. Fraværende var Landsretssagfører Rambusch, Landstingsmændene Albert Andersen og Jens Jensen samt Viggo Petersen.

Paa Mødet behandledes følgende Sager:

Esbjerg Havebrugsforening androg om Forhøjelse af Tilskud til Præmiering af veldyrkede Haver fra 400 til 600 Kr., eventuelt med det Tilskud paa 150 Kr., som Jerne Kommune hidtil har ydet til Formaalet. Tiltraadtes.

Sygehusudvalget indstillede, at der for et Tidrum af ti Aar afsluttedes en Overenskomst mellem Ribe og Esbjerg Kommune om Indlæggelsesret paa Central-sygehuset i Esbjerg paa samme Betingelser som Ribe Amt har opnaaet. Tiltraadtes.

Udvalget for Gader og Veje indstillede, at Dagrenovationsafgiften i Jerne fra 1. April 1945 fastsættes til 18 Kr. pr. Kasse, hvilket er en Forhøjelse paa 3 Kr. i Sammenligning med den af Jerne Kommune fastsatte Betaling. Tiltraadtes.

Ved Skrivelse fra Borgmesterkontoret søgtes opnaaet en generel Bemyndigelse fra Borgmesteren eller i dennes Forfald første eller anden Næstformand til paa Byrådets Vegne at underskrive Skøder og Pantebreve m. v., naar Indenrigsministeriets Samtykke til Køb eller Salg foreligger. Bemyndigelsen skal bevirke, at Sagerne Behandling ikke utilbørligt forhalles. Tiltraadte. Indstilling blev tiltraadt, og dermed var Dagsordenen for det aabne Møde sluttet.

Fru Søderup tog Anledning til umiddelbart før det aabne Møde sluttede af at udtale sin Begejstring for, at et tyveaarigt Ønske var blevet imødekommet, saaledes at kvindelige Funktionærer kunde naa op til højere Stillinger i Kom-

Den „uskyldige“ Pige blev taget i tysk Uniform

Frihedsraadets Kontor faar mange Henvendelser om Hjælp — ogsaa fra tvivlsomme Borgere

Paa Danmarks Frihedsraads Kontor i Torvegade hersker der stor Travlhed i disse Dage, men Lokalkomiteen har faaet sat Arbejdet godt i System, og alle Ekspeditioner bliver hurtigt ført igennem. Kontoret arbejder direkte under Frihedsraadet i København og Ministeriet for særlige Anliggender, og det er hovedsageligt de hjemvendte danske Flygtninge, man tager sig af. Der kommer mange, som hverken har Penge, Klæder eller Rationeringsmærker, og som helt er ude af Stand til at legitimere sig.

ESBJERGBLADET aflagde i Gaar Besøg paa Kontoret, hvor vi talte med dets daglige Leder, Assistent Robert C. Gram.

Er Folk blevet fortrolig med Deres Virksomhed her, spørger vi.

Ja, det gaar udmærket, lyder Svaret, men der har dog været Tale om en enkelt Misforstaaelse, som var ret pudsigt. Det drejede sig om en Frihedskæmper Moder, som kom for at faa Hjælp til sin Søn, der havde været taget af Tyskerne. Nu trængte han baade til det ene og det andet, men den rare Dame blev ved med at forsikre os om, at han slet ikke havde gjort noget. Hun var saa vant til at dække over ham, at hun ikke kunde komme ud af Rollen. Hun hævdede bestemt, at det var en Fejltagelse, at han var blevet taget af Tyskerne, og skønt vi her vidste, at det drejede sig om en god Patriot, kunde vi ikke faa hans Moder til at føre anden Tale. Det er

minens Tjeneste, og Fruen udtalte Haabet om, at det var ensbetydende med, at Avancement i Fremtiden kunde lade sig gøre for det kvindelige Personale i Kommunen.

22 Kuttere hjem fra England.

Af Fiskerfartøjerne fra Hull var indtil i Gaar 22 vendt tilbage til Esbjerg, de fleste af dem dog uden Last. Af Grimsbybaadene var der endnu ikke vendt nogen tilbage.

Fire Fartøjer udløssede ved Auktionen 7000 kg Rødspætter og 1600 kg bl. Fisk.

To Eksportbaade er fundet i Kielerfjord

Med nogen Spænding har man afventet Rapporten fra DFDS angaaende Selskabets Tonnage efter de tyske Røvier af disse. De sidste Oplysninger synes heldigvis at opføre, at der er tilstrækkelig Tonnage i Behold til at genoptage de vigtigste Ruter, saasomt Mineeffersøgningen er tilendebragt, og der iøvrigt er skabt Basis for Genoptagelsen med Samhandelen med England. To af de store Motorbaade til Harwick-Linien er saaledes fundet i Kielerfjord, mens tre andre Motorskibe befinder sig i Flensborgfjord, og alle disse Fartøjer skal være i god Behold.

Der regnes derfor med, at Esbjerg—Harwick Linien vil kunne genoptages inden saa længe, og der menes i hvert Fald ikke at ville hengaa saa lang Tid som efter den første Verdenskrig, før Forbindelsen med England atter er oplagt.

Indsamlingen paa Bornholm.

Til de katastroferamte Hjem paa Bornholm har Esbjergbladet haft den Glæde at modtage følgende Bidrag: Neptun Apoteket 200 Kr., Chokoladeimporten 200 Kr. ialt 400 Kr.

ikke saadan pludselig at omstilles paa frie Forhold!

Har der ikke været uheldige Elementer, som har forsøgt at faa Papirer?

Jo, pudsigt nok kan jeg her fortælle om en anden Moder, der lige er gaaet ud ad Døren. Hendes Datter er af gode Grunde rejst her fra Byen, og nogle af hendes Ejendele er blevet beslaglagt. Nu kom Modernen for at faa dem udleveret og hun var lige saa lyrlig som den anden Kvinde til at bedyre sit Barns Uskyld. Hun havde rigtig nok ikke haft noget med de fæle Tyskere at gøre, og det var en forfærdelig Fejltagelse osv. osv. Men hun var nu gaaet galt i Byen, for vi har netop faaet Meddelelse om, at vedkommende unge Pige i Gaar blev taget ved Grænsen. Hun var iført tysk Soldateruniform og havde paa denne Maade forsøgt at slippe bort fra Landet, men hun blev genkendt.

Modtager De ogsaa Anmeldelser her?

Der kommer stadig nogle, men vi lader dem straks gaa videre til Kriminalpolitiet paa Stormgades Skole. Desværre er mange Anmeldelser — og det gælder især de anonyme — ikke meget værd. Der staar bare, at den og den har været Stikker, men der anføres ikke noget som helst til Støtte herfor. Bare Folk kunde drage nogle konkrete Ting frem. Forøvrigt skal den Slags Henvendelser rettes til Kriminalpolitiet, der som nævnt alligevel modtager dem her fra. **p—k**

Grunden købt til Sygehusets Udvidelse

Esbjerg giver 15.000 Kr. til Bornholm.

Fra Esbjerg Byraads lukkede Møde i Gaar meddeles der om følgende Vedtagelser:

Efter Ansøgning meddeltes der Sygeplejeassistent Gudrun Finne-mann Tilladelse til at træde uden for Nummer et Aar, idet den paagældende agter at gennemgaa et Kursus for ledende Sygeplejersker.

Efter Indstilling fra Sygehusudvalget besattes en ledig Stilling som Sygeplejeassistent paa Sygehusets medicinske Afdeling med Sygeplejerske Olga Petersen, der for Tiden er ansat paa Sygehuset som Vikarassistent.

Til Brug for Sygehusudvidelser vedtoges det at erhverve den Enkefru Metha M. Petersen tilhørende ubebyggede Grund i Haraldsgade (for Enden af Østergade) Matr. Nr. 2 a t Rørkær og 2 gd, Boldesager. Købesummen er aftalt til Kr. 73.715. Byraadet bemyndigede det sociale Udvalg til at lade udarbejde Tegninger m. m. til de paatænkte Aldersrenteboliger i Jerne.

Endelig vedtog Byraadet enstemmigt at yde den lokale Indsamling til Fordel for det nødstedte Bornholm et Bidrag paa Kr. 15.000.

Syndigt Rod paa „Vagtbjerg“

Det sidste Aarstid har Tyskerne disponeret over DFDS Sommerlejr i Rindby paa Fanø, og Pinselørdag var Udvalget for Lejren ovre for at besøgte den efter at Ty-

(Fortsættes Side 6).

Et smukt Hjem er alles Ønske

Florian boligmontering

har det rigtige

Livsstraf og Fængsel venter nu Besættel- sestidens Stikkere og andre Forbrydere

Mindstestrafen for Hipokorpsets og tilsvarende Organisationers
Medlemmer efter Politiets Fjernelse bliver ti Aars Fængsel

De dødsdømte henrettes ved Skydning, der gives ikke betingede Domme

København, Onsdag. KG.
FOLKETINGETS MØDE over-
væredes i Dag af usædvanlig
mange Tilhørere, blandt hvilke
man saa adskillige kendte Jurister
og juridisk studerende. Aarsagen
var, at Justitsminister Busch-Jen-
sen skulde forelægge den med saa
stor Interesse imødesete særlige
Straffelov, som nu skal bringes i
Anvendelse over for de Forrædere
og andre, som i Besættelsesaarene
har handlet med danske Interes-
ser.

Justitsministeren har allerede i
Besættelsens sidste Tid — endnu
før han blev Minister, deltaget i
Straffelovens Udarbejdelse. Det
skete i Samarbejde med flere
fremtrædende Jurister, hvor-
iblandt var de konservative Fol-
ketingsmedlemme, Højesterets-
sagfører Henning Hasle og Landsretssagfø-
rer Hjerlind.

Forslaget omfatter to Love, den
egentlige Straffelov, og dernæst en
Lov om de Særdomsstole, der skal
træde i Virksomhed.

Straffeloven faar tilbage- virkende Kraft til 9. April 1940

Den egentlige Straffelov er delt
i tre Kapitler og nitten Paragraf-
fer.

I Loven bestemmes, at Straffo-
lovstillæget bringes til Anvendelse
paa Handlinger, der er foretaget
i Tiden fra og med den 9. April
1940 indtil eet Aar efter det for-
ste Rigsdagsvalg efter Besættel-
sens Ophør. Dens Bestemmelser
anvendes ganske uanset, hvordan
Handlingerne vilde være paadømt
under den ordinære Straffelov.

Den 29. August 1943 danner Skel-
linie.

Endvidere fastsættes i Lovens
Par. 1, at de i Loven omhandlede
Handlinger, der er foretaget in-
den 29. August 1943 er straffri,
saafremt Gerningsmanden handle-
de i Henhold til Lov eller efter en
af dansk Myndighed given Ordre.
Sag kan iøvrigt rejses, selv om
Gerningsmanden tidligere her el-
ler i Udlandet er dømt eller fri-
fundet for den paagældende Hand-
ling.

Kun Livsstraf og Fængsel

Lovens Par. 3 bestemmer, at for
Handlinger, omfattet af denne
Lov, anvendes følgende Straffe:
Livsstraf eller Fængsel. Almindeli-
ge Straffe foranstaltninger som Ar-

bejdshus, Sikkerhedsforvaring kan
ikke idømmes efter Loven, og be-
tingede Straffedomme kan ikke
gives.

Livsstraf fuldbyrdes ved Skyd-
ning efter nærmere ved kgl. An-
ordning fastsatte Regler, men kan
dog ikke idømmes Personer, som
ikke er fyldt atten Aar.

Fængsel idømmes fra fire Aar
indtil paa Livstid. Straffen kan
dog ikke sættes lavere end det
dobbelte af den i Borgerlig Straf-
felov for vedkommende Handling
foreskrevne Mindstestraf. (Der er
dog en Bestemmelse om, at under
særlig formildende Omstændighe-
der kan Straffen nedsættes indtil
Fængsel i eet Aar). Prøveløsladel-
se vil ikke kunne finde Sted.

Fangerne paa haardt Arbejde.

Videre bestemmes, at Fanger-
ne anbringes snarest muligt i sær-
lige Straffeanstalter, hvor de for-
trinsvis beskæftiges ved haardt
legemligt Arbejde. De nærmere
Regler herfor fastsættes ogsaa ved
kgl. Anordning. Unge Mennesker
under atten Aar kan anbringes i
Ungdomsfængsel.

Konfiskation af Formuer

Retten kan bestemme vedrøren-
de de Personer, der kendes skyld-
dige, at deres Formue, Rente eller
Indtægtsnydelse helt eller delvis
skal inddrages til Fordel for Stats-
kassen, og alle Dispositioner, som
er truffet med en truende Konfi-
skation for Øje, kendes ugyldi-
ge.

Formuer tilhørende Hipo-
sommer- eller Schalburg-Korpset,
Dansk Folkeværn eller lignende
Sammenslutninger, som har vir-
ket for den tyske Værnemagt,
skal inddrages til Fordel for Stats-
kassen. Naar nogen dømmes efter
denne Lov, vil de borgerlige Ret-
tigheder være at frakende ham,
og derved bortfalder Retten til of-
fentlig Tjeneste og Hverv, Stem-
meret, at virke som Sagfører, Læ-
ge, Tandlæge, Jordemoder, Land-
inspektør og iøvrigt i Stilling
eller Hverv, hvis Opnaaelse og Ud-
øvelse er betinget af hæderlig
Vandel eller lignende. Endvidere
bortfalder Retten til Pension, Un-
derstøttelse eller anden Nydelse
af det offentlige, saafremt den er
betinget af, at paagældende ikke
er fundet skyldig i vanærende
Handling. Saadanne Fradømmel-
ser sker for bestandig men under
særlig formildende Omstændighe-
der dog for et bestemt Tidsrum
ikke under fem Aar.

De, der skal dømmes

I Lovens Paragraf 8 siges gene-
relt, at den, der for at fremme
tyske Interesser eller med lands-
skadeligt Formaal for Øje, har fo-
retaget Handlinger, der er straf-
bare efter forrige Straffelov, straf-
tes ligeledes med Fængsel.

Livsstraf kan anvendes,
naar Borgerlig Straffelovs Para-
graffer 98 og 99 (Forbrydelser
mod Statens Selvtændighed og
Sikkerhed) og 111 (Forfælnin-
gen) er udført under skærpende
Omstændigheder. Naar den i
Borgerlig Straffelovs § 180
(Ildspasættelser) eller 183
(Sprængninger) beskrevne
Handling har medført, at nogen
har mistet Livet eller været ud-
sat for Livsfare, naar Gernings-
manden har begaaet Mord
(Straffelovens § 237) eller, naar
der er anvendt Tortur for at
fremtvinge Forklaring eller Til-
ståelser.

Med Fængsel straffes den,
som iført tysk Uniform eller paa
anden Maade legitimeret som til-
hørende Besættelsesmagten paa
anstødelig Vis har udnyttet sær-
lige Forhold, den, der har hver-
vet eller ladet sig hverve til tysk
Krigstjeneste, eller i Korps under
tysk Overledelse, eller virket mod
Statens lovlige Organer, eller som
iøvrigt i tysk Tjeneste har udøvet
Virksomhed af politimæssig Ka-
rakter (det bestemmes dog, at for
danske Statsborgere, der tilhører
det tyske Mindretal i Sønderjyl-
land, kan Straffen nedsættes)

En særlig Hipo-Bestemmelse.

I Lovens § 10 hedder det:
For dem, som efter den 19.
Septemher 1944 har udøvet poli-
timæssig Virksomhed med Tjene-
ste i Hipo-Korpset, Sommer-
Korpset eller anden lignende Or-
ganisation er Straffen Livsstraf el-
ler Fængsel, ikke under 10 Aar.

De hjælpsomme Tjenestemænd.

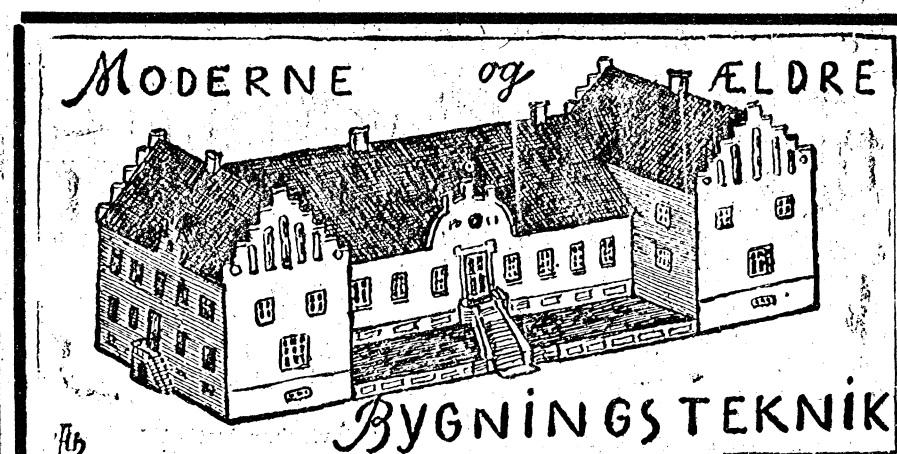
I en anden Paragraf (11) hed-
der det:
Den Tjenestemand som ud-
over, hvad der fulgte af ufravige-
lig Instruks for paagældende Em-
bede, har ydet Besættelsesmagten
en ikke uvæsentlig Hjælp, straf-
tes med Fængsel.

Livsstraf eller Fængsel til Stikkere

Dernæst bestemmes, at den
som ved Angiveri eller paa an-
den Maade har medvirket til, at
nogen er blevet anholdt af tysk
Myndighed eller er blevet fængslet
eller straffet i Henhold til de mid-
lertidige danske Undtagelsesbe-
stemmelser, der er givet i tysk In-
teresse, straffes med Fængsel.

Har Handlingen medført, at
nogen har mistet Livet, har lidt
alvorlig Skade paa Legeme eller
Helbred eller er blevet ført ud
af Landet, eller berøvet Frihe-
den i længere Tid, eller har saa-
dan Følge været tilsigtet, kan
Livsstraf anvendes.

Endvidere fastsættes Fængsels-
straf for enhver, som har forsøgt
at formaa de tyske Myndigheder
til Indskriden over for danske
Myndigheder, eller som har for-
handlet med Tyskerne om Inter-
esser, hvis Væretagelse henhørte
under danske Myndigheder samt
Personer, der har søgt at opnaa

N. CHR. NIELSEN

Tømrermester Telefon 768

Holbergsgade 9

Alt Bygnings- og Inventararbejde

Reparationsarbejder udføres. Forlang Tilbud

M. Lykke Thomsen & Son

Smedemester, aut. Vand- og Gasm.

Kirkegade 21, Esbjerg

Grundlagt 1886

Tlf. 46 og 647

Installation af Centralvarmeanlæg.

Just Hansen og Hans Pedersen

Malermestre

Værksted: Englandsvej 9

Malermester Just Hansen Tlf. 2395

Malermester Hans Pedersen Tlf. 2871

Alt Bygnings- og Møbelarbejde udføres

J. R. JENSEN

Blikkenslager og Skifførtøkker - aut. Vand

og Gasmester Sanitet - Centralvarme

Kirkegade 13 - Telefon 379.

Andersen & Engelund

Norgesgade 51 Telefon 1102

Bygnings- og Maskinsnedkeri

Alt Bygnings- og Inventararbejde udføres

Glarmester ALFR. HANSEN

Islandsvej 1 Telefon 643

Moderne og ældre Kunst

Malerier — Stort Rammeudvalg — Vinduespolering udføres

CHR. LUCASSEN

TØMRERMESTER

Tordenskjoldsgade 24 - Telefon 812

Nybygninger og Reparationsarbejder udføres

John Jensen

Tømrermester -
Maskinsnedkeri

Darumvej 29 - Telefon 514

Alt Bygningsarbejde udføres
solidt og billigt

Specialitet: Sommerhuse i alle Størrelser

VARMEANLÆG - Telefon 1765 Vand - Gas - Sanitet

ESKE PETERSEN - Finlandsgade 62

Central-Hotel

Hver Dag

Koncert

af

Hapelimester Bjørnes
Orkester

Om Eftermidd.: Kl. 15,30—16,30

Om Aftenen: Kl. 18—20,45

Solist:

HEINE EIBERG

økonomisk eller anden Fordel af
Tyskerne.

Værnemagere og lignende Folk straffes

Endelig bestemmes, at Fæng-
selsstraf skal idømmes Folk, som
»ved Paaberaabelse af Medlems-
skab af tyskvenlig Organisation
eller af egen politisk Indstilling»
ved særligt anstødeligt Initiativ
eller paa lignende utilbørlig Maade
har samarbejdet med Besættelses-
magten som Indkøber, Leveran-
dør eller Entreprenør, eller med-
virket som Mellemmand ved An-

tagelse af danske Arbejdere i
Tyskland eller besatte Lande
uden at have det paagældende
Arbejde i Entreprise, samt de,
der for at fremme tyske Interes-
ser eller for at skaffe sig økono-
misk Vinding paa anden Maade
end ved almindeligt simpelt Løn-
arbejde, normal Forretnings- eller
Erhvervsvirksomhed har ydet Be-
sættelsesmagten eller dets Orga-
ner Bistand saavel som den, der i
samme Hensigt har modarbejdet
de forenede Nationers Krigsan-
strengelser eller den danske Mod-
standsbevægelse og dens Irgane.

Straffesagerne Behandling for Retten

Et Tillæg til Loven om Rettens Pleje
vedrørende Tillæget til Straffeloven

Et andet Forslag fra Justits-
ministeren vedrører Rettens Be-
handling af disse særlige Sager.

Det bestemmes, at Sagerne skal
behandles og paakendes i første
(Fortsættes Side 6).

Breve fra Mark og Gaard

Det er skønt at være Bonde

JEG VED GODT, at der er mange, der ikke synes om Ordet Bonde, siger Peter Jørgensen, da han og jeg i Mørkes stod ude ved Rugmarken, hvor Rugen nu er saa høj, at den med Let-
hed kan skjule en Krage. Det skal den efter de gamle Bønderregler kunne gøre den 1. Maj, og det kunde den da ogsaa i Aar. Jeg ved som sagt godt, at der er mange, der ikke kan lide Bøndenavnet, men det er nu alligevel det bedste Navn til en, der dyrker Jorden — et ligefremt Hædersnavn er det, fortsatte Peter Jørgensen. Ja, hvad mener du?

— Jeg synes ogsaa, Navnet er en bedre Fællesbetegnelse for Jordens Dyrkere end Landmand, Gaardejer, Husmand, Boelsmand, Parcelist eller hvad man nu ellers kan finde paa at kalde os. Jeg kender ganske vist ogsaa Historien om Bonden paa den gamle Slægtsgaard, hvis Søn blev kaldt Proprietær, medens Sønsønnen kaldte sig noget saa fint som Agrom.

— Bønde er et Hædersnavn efter min Mening, men det er ogsaa et Navn, man skal gøre sig fortjent til. Det kræver meget at være Bonde nu om Dage, og vi forsynder os ofte mod det skønne i vor Gerning, for intet er saa skønt som at være Bonde. Vi er i vor daglige Gerning i Samliv med Naturen og alt det levende, der gror, grøntes og trives omkring os. Jeg er ikke sikker paa, at vi alle har et op-
ladt Øje og Sind for det store Skaber-
under, det er, at vi saar Kornet i Muld-
jorden, og heraf spirer og gror det til
den Høst, der ikke alene skal give os
selv Føden, men ogsaa mætte alle i
vort Folkesamfund. Det er en betroet
Gerning at være Bonde.

— Ja, vi er faktisk vokset sammen med vore Husdyr og vore Marker, og man ser da ogsaa ofte, at ældre Bønder falder helt sammen, naar de maa opgive deres daglige Gerning. De bliver rodløse, og deres Liv har ikke mere noget Indhold.

— Paa eet Punkt synder vi meget i vor daglige Gerning. Docent Rosen-
stand Schacht, Landbohøjskolen, har
nylig rørt ved et ømt Punkt i nogle
Udtalelser. Vore Landmænd, sagde
han, mangler i nogen Grad Maskin-
kultur. De bruger Maskinerne, men de
er ikke vokset sammen med dem, er
aldrig blevet dus med dem, saaledes
som de er blevet det med deres Hus-
dyr.

Det har altid ærgret mig lidt at se
Landmænd høje sine trætte Knæ for
at feje det spildte Korn sammen —
medens samtidig hans Maskiner staar
og ruster bag Læden.

Landmanden begaar den store Fejl-
vurdering, at han betragter Korn og
Husdyr som noget reelt, noget, der

kan handles med, og som kan ind-
bringe Penge, modsat Maskinerne, der
er en reel Udgift — han ser ikke paa
den moderne Maskine som et Produk-
tionsmiddel, men jeg gad se det i Land-
brug, der i Dag kunde klare sig uden
Teknik.

Naturligvis har Docent Rosenstand
Schacht Ret i, at vi Bønder maa lære
at passe vore Maskiner rigtigt; men
paa den anden Side kan man nu ikke
sammenligne Korn og Husdyr med Ma-
skiner, saadan som han gør det. Ma-
skiner er døde Ting i Modsetning til
de levende, og derfor vil den rigtige
Bonde aldrig komme til at omfatte
Maskinerne med den samme Kærlig-
hed som den, med hvilken han omfat-
ter sine Dyr, Kornet eller Jorden. Gør
Bonden det, er han ikke Bonde mere,
men Landindustrimand.

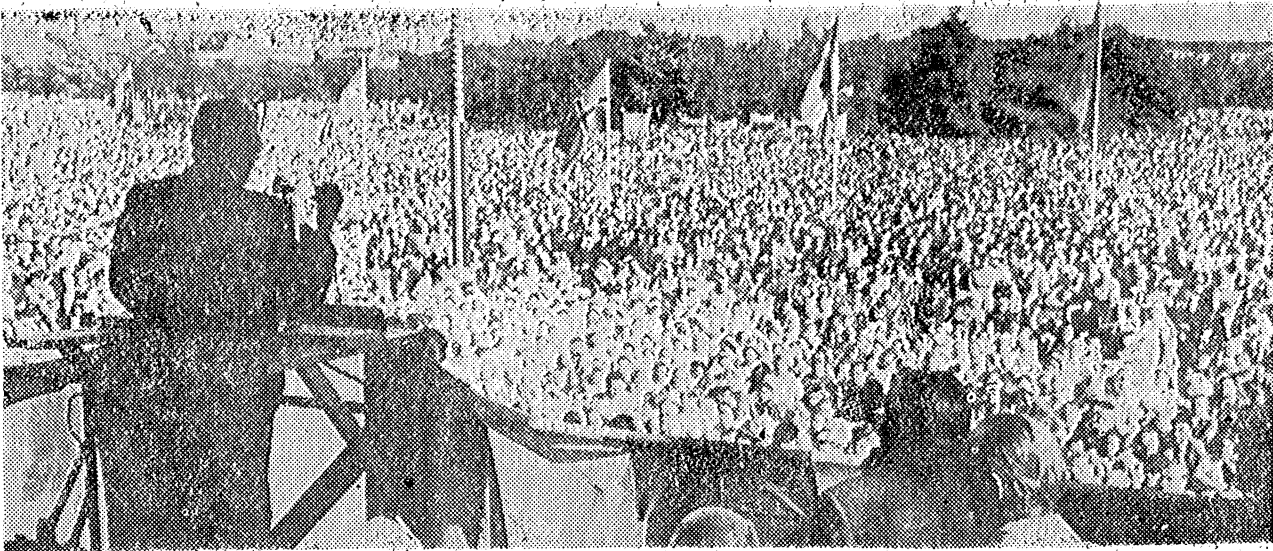
Det vil naturligvis ikke sige, at vi
ikke skal passe vore Maskiner — selv-
følgelig skal vi det, saa godt som mul-
igt endda, og derfor har Docent Ro-
senstand Schacht Ret, naar han fort-
sætter:

Ser vi i Dag ud over det danske
Landbrug, da opdager vi adskillige
kvægløse Gaarde, men jeg vil give en
Daler til den, der kan finde et maskin-
løst Landbrug. Desværre skal vi imid-
lertid nok endnu en Generation frem,
før vi med Rette kan sige, at danske
Landmænd har Maskinkultur. Vi er
bagefter her, skønt det drejer sig om
en mægtig Kapitalinvestering — de
danske Landbrugsmaskiner løber jo op
til det meste af en halv Milliard Kr.
Den Kapital maa skottes bedre og for-
valtes klogere, end Tilfældet er.

— Vi skal passe vore Maskiner
godt, men vi skal nu heller ikke gøre
dem til mere, end de er: gode, værdi-
fulde Midler i Produktionen!

Jens Mark.

Fra Frihedsraadets store Møde i København

Fra Frihedsraadets store Møde i København. Øverst: Udenrigsminister Christ-
mas Møller taler til den 200.000 store Forsamling. Til venstre: Minister
Mogens Fog leder Mødet.

I Gaar blev i København ialt fire
Frihedskæmpere saaret ved Vaadskul
forskellige Steder.

Hv. Statsminister Schavenius har
solgt sin Gaard Voergaard til Konsul
Rützebeck, Aalborg. Købesum ubekendt.

Mandskabsrummene
paa danske Skibe

Et Udkast til den handelsministerielle Bekendtgørelse er
nu under Udarbejdelse

Man vil snarest gør ligt søge fremskaffet Skibsbygnings-
materialer til Bygningen af nye Skibe til den danske
Handelsflaade

Den Kommission, der med Afde-
lingschef Ove Nielsen, Ministe-
riet for Handel og Søfart, som For-
mand har arbejdet med Spørgsmaa-
lene om en Modernisering og bedre
Indretning af Mandskabsrummene
paa danske Skibe, afgav, som det vil
erindres, med nogle Maanedes Mel-
lemrum to Betænkninger, en omfat-
tende Mandskabsrummene i større
danske Damp- og Motorskibe, en an-
den om de tilsvarende Forhold i dan-
ske Skibe paa indtil 500 Tons.

Betænkningerne fortes imidlertid
ikke i første Omgang ud i Livet idet
man fra Ministeriets Side ønskede at
afvente en Tilbagevendelse til nor-
male parlamentariske Forhold her i
Landet, med Regering og Rigsdag
atter i Funktion.

Efter at dette nu er Tilfældet, er
efter hvad vi erfarer, Sagen atter
taget op, og en Løsning kan nu hur-
tigt ventes.

Indenfor de tekniske Instanser un-
der Søfarts-Afdelingen i Ministeriet
for Handel og Søfart er man gaaet i
Gang med Udførelsen af et Ud-
kast til den ministerielle Bekendtgø-
relse, hvorigennem Nyordningen
skal sættes i Kraft, — der behøves
ikke nogen særlig Lov derom gen-
nemført paa Rigsdagen. Handels-
minister Fibiger vil snarest gør ligt
laa det paagældende Udkast forelagt
til Godkendelse, og umiddelbart der-
efter udstedes Ministeriets Bekendtgø-
relse.

Hovedlinien deri bliver, at for alle
danske Skibe, der derefter kom-
mer til Bygning, skal de Forbedrin-
ger, Kommissionen har foreslaaet og
Ministeriet har godkendt med Hen-
syn til Mandskabsrummene, indføres
straks ved Skibenes Bygning. For
alle ældre Skibe, hvor Forbedringer i
Retning af, hvad Kommissionen har
foreslaaet, overhovedet kan lade sig
gennemføre, fastsættes der en Over-
gangstid, indenfor hvilken de For-
bedringer, der er mulige, skal gen-

nemføres. — Kommissionen delte sig
paa dette Punkt i et Flertal og et
Mindretal, idet Flertallet ønskede
fastlagt en Overgangstid paa 5 Aar,
Mindretallet ønskede en noget læn-
ge Overgangsperiode. Sandsynlig-
heden taler for, at Ministeriet nu
følger Flertallets Indstilling.

Et Spørgsmaal, der i Forbindelse
med Nyordningens øjeblikkelige
Indførelse for de nye Skibe melder
sig, er, i hvilken Udstrækning der er
Nybygninger under Arbejde ved
danske Værfter i Øjeblikket, — en
Tilvækst til den danske Handels-
flaade er selvsagt stærkt tiltrængt.
Tallet paa Nybygninger er desværre
ikke særlig stort, — det har knebet
med Materialer. Men det siger sig
selv, at de danske Regeringsmyndig-
heder under Forhandlingerne nu om
Genoptagelsen af Samhandelen med
Udlandet vil lægge megen Vægt paa,
at der kan fremskaffes Materialer
til Skibsbygning paa de danske
Værfter snarest gør ligt.

De Skibe, der under det saakaldte
„Hansa“-Program var under Byg-
ning for tysk Regning, overtages af
de Allierede som Krigsbytte, — om
der gennem en Forhandling kan op-
naas, at Skibene overgaar til dansk
Eje, kan ikke siges paa nærværende
Tidspunkt.

— zov.

Tjenestemandsløvens Revision

Kommissionen indkaldes snarest til Plenarmøde, og
der kommer derefter antagelig en officiel Redegørelse
for de hidtidige Forhandlinger

Selve Lønningsproblemerne afventer en nærmere finan-
siel og social Afklaring

I Tjenestemandskredse Landet
over stiller man sikkert nu ret
store Forventninger til, at Lønnings-
kommissionen hurtigt skal fremme
sit omfattende Arbejde med Tjene-
stemandslovens Revision.

Efter hvad vi fra velunderrettet
Kilde erfarer, ligger det da ogsaa
saaledes, at Kommissionens For-
mand, Departementschef K. H. Ko-
foed, vil indkalde Kommissionen til
en Række Plenarmøder, saa snart
der indenfor Administrationen og
blandt Politikerne er kommen saapas
Arbejdsro, at man kan komme i
Gang med Forhandlinger af ikke ab-
solut aktuel og øjeblikkelig Art. Ple-
narmøderne vil formentlig komme i
Løbet af næste Maaned, og det an-
ses for sandsynligst, at Kommissio-
nen derefter vil udsende en officiel
Redegørelse for, hvor langt man da
er naaet med Forhandlingerne.

Gennem de seneste Aar er Arbej-
det i Kommissionen i saa stor Ud-
strækning, som det under Besættel-
sen har været gør ligt, bleven fort-
sat i de 13—14 Underudvalg, der er
nedsat. Paa en Række Omraader har
Underudvalgene kunnet tilende-
bringe deres Arbejde, og dette er,
efter yderligere Behandling i Ple-
narmødet, udført i en Betænk-
ning, der er udarbejdet, men til nu
ikke offentliggjort, fordi en Offent-
liggørelse, saa længe Besættelsen va-
rede, ikke skønnedes mulig eller hel-
dig. Nærmere Oplysninger om En-
kelthederne i den saaledes forelig-
gende Betænkning ønsker man
endnu i dette Øjeblik ikke at give fra
Kommissionens Side udover, at det
drejer sig om forskellige, baade tek-
niske og juridiske Spørgsmaal af
mere almen Art for Tjenestemæn-
dene.

André Underudvalg, f. Eks. om
Pensionsordningen, staar foran hur-
tigt at kunne afslutte deres Arbejde;
dog med et vist Forbehold af økono-
misk og finansiell Karakter. Dette
refererer atter til, hvad tidligere har
været nævnt, at Kommissionen ikke
til nu har ment at kunne tage fat

paa Behandlingen af de egentlige
lønmæssige Problemer, idet Drøftel-
serne deraf kræver som Basis en no-
get stærkere Afklaring paa Situatio-
nen herhjemme baade socialt, økono-
misk og finansielt, end hvad Tilfæl-
det er nu. Ogsaa de rent politiske
Momenter spiller naturligvis stærkt
ind overfor de Drøftelser, der skal
finde Sted paa det rent lønnings-
mæssige Omraade, — man vil selv-
sagt tilstræbe indenfor Kommis-
sionen at naa til Enighed med Parti-
ernes Repræsentanter i Kommis-
sionen, om Lønningsproblemerne, saa-
ledes at der kan opnaas en saa
enstemmig Betænkning som muligt
til Indstilling til Regeringen til Fore-
læggelse paa Rigsdagen i Form af
Forslag til ny Tjenestemandsløvslov.

Noget Tidspunkt for, hvornaar
Kommissionen endeligt vil kunne af-
slutte sit Arbejde, kan saaledes ikke
nu angives. Men man vil fremskynde
Drøftelserne saa meget, som For-
holdenes Udvikling tillader det.

— zov.

Paa Vej til San Francisco

Danmarks Repræsentanter ved Frejskonferencen i San Francisco forlader Kø-
benhavns Lufthavn. Fra venstre Professor, Husfeldt, Minister Kauffmann og
Folketingsmand, Professor Hartvig Frisch.

Københavns Vækselkurs

De med * betegnede Kurser, er noot-
aelle. — Sælgerkurs: Betalingsstilladelse
forudsat.

	1 Dag	1 Uge
London	19,34	19,34*
New York	4,79	4,79*
Berlin	191,80	191,80
Paris	10,85	10,85
Bruxelles	76,80	76,80
Zürich	111,80	111,80
Rom		auspenderet
Madrid, unoteret		
Amsterdam	254,70	254,70*
Stockholm	114,15	114,15
Helsingfors	9,83	9,83*
Oslo	109,00	109,00

Clearing:	
Berlin	191,51
Helsingfors	
Rom	
Bukarest	32
Rejsemark	134
Zürich	111,02
Kaunas	36,70
Sofia	390
Stockholm	114,02
Oslo	109,85
Madrid	45,13
Bruxelles	76,63
Athen, unoteret	
Paris	9,59
Amsterdam	254,02

Bladet „Landbrugs-
Medhjælperen“

gratis mod 30 Øre i Frimærker til Por-
to og Eksp. Bladet for Landbrugets
Ungdom, Fagligt og underholdende.

LANDBRUGS MEDHJÆLPEREN
Kontor, Hunderupvej 43 — Odense

Det kgl. octr. alm.
Brandassurance-
Compagni

Stiftet 1788

— tegner
alle Arter
af Skades-
forsikring.

Agenturer:

Ribe: Kobmand Th. Petersen.
Sonderportsgade 190. Tlf. 300.
Tønder: Kobmand A. Bat Niel-
sen, Vestergade 43. Tlf. 300.
Esbjerg: Assurandør A. L. Jen-
sen, Østergade 16. Tlf. 719.
Bramminge: Inspektør Jens
Blomkvist, Jernbanegade 12.
Tlf. 118.

ESBJERGBLADET

ESBJERG-POSTEN · KANØ-POSTEN

Midlertidig Kontor: Borgergade 19
Telefon: 48 og 249
Redaktøren privat: 2229
Kontor i Nordby: Tlf. 69
Postgirokontor: 52665

Udgivet af E. Finemann Bruun
Ansvarlig Redaktør: Albert Nielsen
Trykt i Stiftsbogtrykkeriet

Ej forgæves

"EJ FORGÆVES" var de to Ord, der stod paa Baandene ved de Kræmpe, som den danske Hær nedlagde paa Gravene over Offene fra hin 9. April, og General Gørtz understregede disse Ord i en Radiotale forleden, hvori han mindedes alle dem, der siden hin Dag er døde for Danmark. De er døde, men lever i vore Hjerter!

Som der staar paa Mindestenen paa Sønderborg Kirkegaard over de af vore Fortædere, som i 1864 gav Livet hen for den samme Sag og mod den samme Gjenstand:

Hav Tak hver Broder kær,
med Sorg og Smerte
begrov vi Eder her
og i vort Hjerter.

Vi kan maaske sige, at Hjerterne i de Generationer, som fulgte efter 64, kun maadeligt holdt dette Lofte. Det viste netop 9. April.

Kaj Munk holdt under Besættelsen — det var i 1942 — en Prædiken i Vedersø, hvori han, som ofte før, djævt og rent ud sagde sin Mening om den Sag:

"En Mand plystrede til mig engang, at det var Synd for de Unge, at de skulde bruge et helt Aar af deres Ungdom til Militærtjenesten. Nu ved han maaske, at det er Synd, blodig Synd, mod de Unge at sende dem ud i den kræseste af al Alvor uden, at have gjort dem skikkede til at møde den."

De Unge, der overlevede Heltene fra 9. April og overlevede Kaj Munk, viste, at den Lære ikke var forgæves.

Baade de, der blev herhjemme, og de, der maatte flygte til Frænderne hinsides Sund og Sø, tog Sagens Løsning i deres egen Haand og rustede sig til et alvorligt Livtag med den gamle Arvefjende.

De har sandelig tilfulde vist at kunne sætte Handling bag Ordet, ja, at sætte Livet ind for Danmarks Sag.

Kaj Munk talte — ogsaa under Besættelsen — til sine Konfirmander og mindede dem om, hvad Danmark havde gjort for dem gennem sin Kultur.

"Men," sagde han, "der er noget, I skal være meget stolte af, Børn, og det er, at vi har klaret os i 1000 Aar. Vi er kun et lille Folk, og der er mange, der har sluttet sig om Munden efter os. Men vi er sejle. Vi kommer sent, men saa kommer vi. Kan I huske Hamlet? Kan I huske Uffe! Det er længe siden, siger I, Ja, men det er det samme Folk. I 1864 erobrede Tyskerne Sønderjyderne fra os, og i over 50 Aar var de under Tyskland. Ved I, hvad Sønderjyderne gjorde. De blev ved at være danske. Det er knusende godt gjort. Den 9. April kom Tyskerne igen, og vi var slet ikke forberedt. Men de Unge sprang ud i Krigen med saadan en Appel, ligesom naar Vikingerne sprang om Bord i Snekerne for 1000 Aar siden."

Og Kaj Munk vendte sig direkte til de Unge og sagde:

"Vær stolte af, Børn, at I skal være med til at genskabe Danmarks Frihed og Ære. Lov Danmark i Dag, at I vil være vort Fædreland tro og gøre for det, hvad der er nødvendigt."

Jeg tror, at hvis det var blevet forundt Kaj Munk at leve til disse Dages forunderlige, Omskiftelse, vilde han have sagt det samme.

Nu da de mange Unge, Frihedskæmpere, begynder at spredes for alle Vind — til private eller offentlige Hverv — og de forsvinder i Folkets store Masse uden Armbind og Vaaben, bør de altid staa som lysende Eksempler for den ny opvoksende Ungdom. Forældre og Lærere bør lære Børnene, hvorledes Børn af vor Tid tog fat. Som det staar i en gammel Sang:

"... thi dette skal os minde om den saelsomme Tid, da Danmark var i Fare, men rustet sig til Strid."

Og til Frihedskæmperne, som maaske føler sig lidt skuffede ved Afskeden over, at de kun naaede at blive en Trusel mod Tyskerne og en Vagt mod disses Medhjælpere og deres Terror i Landsforræderiets Tjeneste, til dem bør der ogsaa lyde et:

Strejflys over Besættelsesaaarene i Danmark

Tysklands Krig mod Rusland — og dens Følger i Danmark

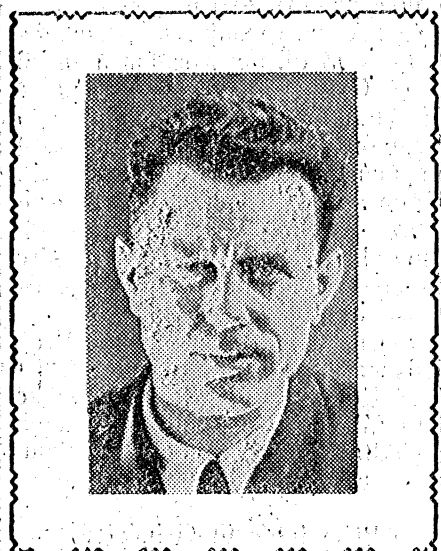
Forbudet mod og Arrestationen af Kommunisterne. —
Dannelsen af Frikorps „Danmark“

VII.

MEDENS Forholdene mellem Dansk og Tysk i de sidste Foraarsmaaned 1941 var faldet i et ret roligt Leje, blev den tysk-russiske Krig, som brød ud Søndag den 22. Juni, skelsættende for en helt ny Epoke, som indledtes med et Par Begivenheder, der kom til at sætte sit Præg paa den kommende Tid. Det var Arrestationerne af Kommunisterne og Oprettelsen af Frikorps „Danmark“.

Razzia efter Kommunisterne.

I selvsamme Døgn, som denne Krig begyndte, blev paa tysk Foranledning et stort Antal Kommuniste taget i Forvaring af det danske Polit. Antallet var 205, jævnt fordelt i Hovedstaden og Provinsen. I Løbet af den følgende Maaned blev en Del sat paa fri Fod, saaledes at Antallet ved August Maaned Begyndelse var 177, og efter yderligere Forhandling blev Tallet yderligere nedsat, men i Tidens Løb paany forøget. Straks fra Starten blev det betonet, at de arresterede Kommuniste skulde forblive i Forvaring indtil Krigen Afslutning.

Aksel Larsen.

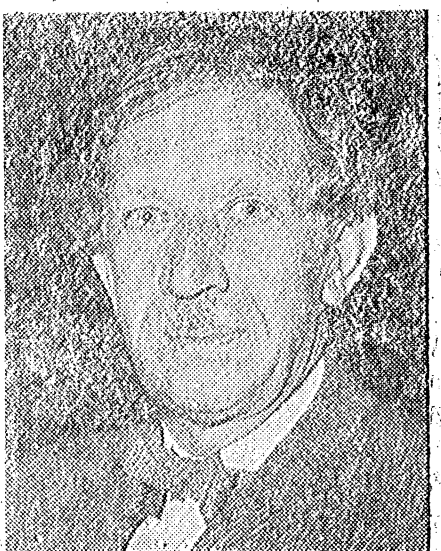
Blandt de Kommuniste, man straks søgte arresteret, var de tre kommunistiske Rigsdagsmænd, Redaktøren af „Arbejderbladet“ Martin Nielsen, Murerarbejdsmand Alfred Jensen og Lederen af Partiet Aksel Larsen. Kun den første fik man fat i. Aksel Larsen klarede sig røkket i København endnu et Aarstid frem, og Alfred Jensen, Trafikministeren efter Krigen, blev aldrig fundet. For hans Vedkommende var Flugten ret dramatisk. Ad ukendte Veje var Politiet blevet underrettet om, at Alfred Jensen skulde komme med et Tog sydfra, og han blev arresteret paa Hovedbanegaardens Perron. Netop som Politiet var ved at føre ham op fra Perronen, var et S-Tog under Udkørsel; Alfred Jensen rev sig los, sprang paa Toget og forsvandt med dette gennem Tunnelen. Man saa ham ikke siden under Krigen, men han var meget virksom i Frihedsraadet. Blandt de først arresterede, var lovløst ogsaa, Forfatteren Martin Andersen-Nexo, som senere efter dansk Henstilling blev løsladt som Følge af sin høje Alder og et vaklende Helbred.

Justitsministeren Høernes af Tyskerne, og Thune Jacobsen kommer til.

Disse Arrestationer vakte naturligvis den største Opsigt i politiske Kredse, hvor man naturligvis var enige i Synspunktet om, at Affæren havde en meget brutal Karakter.

Kort forinden havde man fra tysk Side foretaget en ny Indblanding i dansk Administration. Justitsminister Harald Petersen havde paadraget sig Tyskernes Utaalmod ved sin Uvillighed til at give Afkald

paa at straffe nazistiske Voldsbrydere, og i de første Dage af Juli kom et tysk Krav om hans Fjernelse. Som ny Justitsminister udpe-

Thune Jacobsen.

gedes Chefen for Rigspolitiet, Hr. Thune Jacobsen, som overtog sit Ministerium den 8. Juli. Hans første Ministergerning var at kræve Rigsdagens Accept til det, som var sket med Hensyn til de kommunistiske Rigsdagsmænd, og ved samme Lejlighed behøvede han et Forbud mod det kommunistiske Parti.

I Rigsdagen var man meget stærkt i Tvivl om, hvorvidt et Forbud mod det kommunistiske Parti var muligt uden Krænkelser af Grundloven. Justitsministeren havde herom henvendt sig til Landets højeste juridiske Autoriteter og havde blandt andet indhentet en Erklæring fra Højesteretspræsident Trøels Jørgensen, som gik ind for Lovmædhedligheden og herunder bl. a. henvisede til forskellige Handlinger, for hvilke kommunistiske Partimedlemmer kort forinden var idømt haarde Straffe.

Trøels Jørgensen.

Højesteretspræsidentens Tilkendeværelse fjernede dog ikke alle principielle Betænkkeligheder. Men under et stærkt tysk Pres om at faa Sagen løst blev der sikret et Forslag Tilslutning fra alle Partier, da det fremsattes. Under disse Forhandlingers mange Detailler var særlige Betænkkeligheder knyttet til, at Forslaget gik videre end til den kommunistiske Partigruppe, idet Bestemmelserne ogsaa var rettet imod „Personer, hvis Adfærd i dets Betydning af kommunistisk Art eller til Skade for Forholdet til anden Magt, og som efter Justitsministerens Bestemmelse kan tages i Forvaring, naar det skønnes nødvendigt“. Ganske naturligt var man bekymret for den Bemyndigelse, der blev lagt i Justitsministerens Haand og for de vilkaarlige Virkninger, Loven kunde faa. Loven var dog en Kendsgerning fra Juli Maanedes Slutning.

Frikorps „Danmark“ organiseres og hverver Mandskab.

Frikorps „Danmark“ og det senere oprettede Schalburgkorps vil faa deres særlige Kapitel i den Historie, der skrives om Besættelsesaarene i Dan-

mark. Der vil naturligvis for det første Korps Vedkommende kunne skrives Kapitler om unge Mænd, som præget af en anti-kommunistisk Idé, gik ind i den farlige Tjeneste; — men de fleste Kapitler vil faa en mørk Tone og fortælle om Ungdom, der i en skæbnets Tid søgte at terrorisere Landsmænd, ofte som Haandlangere for fremmede Interesser.

Initiativet til Frikorps „Danmark“ Oprettelse blev taget af det national-socialistiske Parti kort efter den tysk-russiske Krigs Begyndelse. Det var to danske Garnisonsofficerer, Oberstløjtnant Kryssing og Kaptajn Thor Jørgensen, som stillede sig i Spidsen, og det blev straks om Korpsets Virksomhed meddelt, at det vilde være at indsætte paa Fronten efter tysk Bestemmelse, at de danske Soldater skulde aflægge Ed til den tyske Fører og iklædes tyske Uniformer, men lovløst være under dansk Kommando-sprog.

En Regeringsanerkendelse af noget tvivlsomt Karakter, der bringer Regeringen paa Randen af en Krise.

Denne Korpsdannelse foranledigede et temmelig skarpt Skisma i Regeringen. Aarsagen var, at omkring 5.—6. Juli gav Korpsets Offentligheden en Meddelelse om, at det var legaliseret og anerkendt af den danske Regering. Denne Meddelelse kom Regeringens Medlemmer — eller i hvert Fald de fleste af dem — ganske overraskende, idet Spørgsmaalet overhovedet ikke havde foreligget for noget Minister-møde. I den Drøftelse, der fulgte i Regeringen, blev det lovløst fastslaaet, at Regeringens — eller i hvert Fald dens Flertals — Opfattelse var, at Danmark ikke er eller kan være en krigsførende Magt og er uden Forpligtelse til at gøre sig til Deltager i Krigen.

Den danske Regering som saadan havde altsaa ikke haft Lejlighed til at tage nogen Beslutning, men Meddelelsen gav naturligvis Anledning til For-handlinger i Regeringen, hvor følgende blev oplyst:

Det tyske Riges Fører havde gjort Korpsdannelsen i de besatte Lande betinget af, at de fik de paagældende Landes Tilslutning og Legalisering. I Regeringen og Samarbejdsudvalget blev det opklaret, at Udenrigsministeren (Seavenius) havde handlet ganske paa egen Haand! Han havde hverken Beføjelse eller Bemyndigelse til i denne Sag at tale paa Regeringens Vegne. Han var lovløst gaaet videre, endnu, idet han — tilmed paa et Tidspunkt, hvor Forsvarsminister Brørsen var fraværende — i Samarbejde med krigs-

ministerielle Embedsmænd havde udsendt et Memorandum til Herrens Afdelinger, som paalagde dem ikke at hindre nogen tjenstgørende Befalingsmand i at melde sig til udenrigs Tjeneste, saafremt de ønskede dette.

Ministeriet behandlede denne Sag i flere Møder, hvorfra det forlyder, at adskillige af Ministrene, saaledes Halfdan Hendriksen, Knud Kristensen og Jørgen Jørgensen, havde nedlagt meget skarp Indsigelse imod, at Hr. Seavenius havde foretaget Handlingen, der båndt Regeringen som Helhed, uden at de ansvarlige Ministre havde haft Lejlighed til at tage Stilling til Sagerne.

Skisma i Regeringen.

Denne Ordveksling indledede en Række ofte gentagne Trusler fra Udenrigsminister Seavenius Side om at fratræde Stillingen. Ved den paagældende Lejlighed var man saa langt fremme mod et Ministerskifte i Udenrigsministeriet, at de politisk udpegede Ministre forhandlede til forskellig Side, men maatte opgive, og Situationen mundedes derefter ud i, at Statsminister Stauning foranledigede et Protokollat tilført Ministeriets særlige Protokollat, hvori det fastsloges, at samtlige Ministre har Forpligtelse til loyalt Samarbejde! Statsminister Stauning havde faaet overdraget at indhente Udenrigsminister Seavenius Tilslutning til et saadant Protokollat. Og det fik han! Det Udkast, Statsministeren medbragte, passede ikke Hr. Seavenius, som udarbejdede et andet, der til Gengæld ikke passede de øvrige Ministre, idet det i hans Form nærmest blev til et Tillidsvotum til Udenrigsministeren med en Fremhæven af særlige Beføjelser for ham. Naturligvis rejste der sig meget alvorlige Indsigelser, og flere af Ministrene — saavdt man skønner Handels-, Indenrigs- og Undervisningsministeren — erklærede rent ud, at de ikke agtede at underskrive nogen Tillidsforklæring til Hr. Seavenius, ligesom de behøvede deres Mandatnedlæggelser. Stillet overfor dette erklærede Statsministeren i saa Fald at ville indgive Demissionsbegæring for hele Regeringen. Under de paafølgende Forhandlinger var man i Kontakt med den danske Gæstand i Berlin, Mohr, som havde været paa Tug i Forbindelse med Udenrigsministerposten, og han advarede meget stærkt mod at bringe Landet ud i en Regeringskrise. Situationen endte med, at Regeringen, omend med den største Ulyst, maatte underskrive Protokollatet i Hr. Seavenius Form.

Den nærmestfølgende Tid var ret beegivenhedsløs. Frikorps-Dannelsen blev ikke nogen Succes; 5 Uger efter havde det faaet ca. 1000 Rekrutter, og det naaede vist aldrig over 3—4000 Mand.

Paa Rigsdagen førtes forskellige Drøftelser af politisk Karakter, og der skete en Henvendelse fra Partierne til Statsministeren med Anmodning om, at han vilde lade Udenrigsminister Seavenius vide, at der af Rigsdagen naledes et stærkt Ønske om, at hans Administration kom i nøjere Kontakt med de samarbejdende Partier.

Den sidste Tysker har forladt Holmen, og ved en enkelt Højtfelighed overdrog Englemerne i Gaar Formiddag Holmen til de danske Myndigheder.

Frihedskæmpernes Parade for General Gørtz

Øverst: Frihedsraadet og Ministre. Nederst: Den berømte Bopa Gruppe i Spidsen for de 15.000 Frihedskæmpere.

forsvinde helt, hvis han ikke ønskede at komme i alt for intim Kontakt med Gestapo. Jens sluttede sig saa til Knud i Jylland, og Hensigten var, at de begge skulde se at komme til Sverige. Mens det ellers er gaaet glat og ligetil for saa mange, blev det for de to unge Ripensere en spændende Ventetid, inden de naaede hinsidan.

Først var der et Ophold i Sønderjylland, saa blev de dirigeret til Aarhus, hvor de boede og spillede forskellige Steder, stadig skiftende Ophold, imens havde de Forbindelse med Venner i København, og der blev telegraferet og telefoneret om de mærkeligste Ting, om Børn, der var syge og døde, og om Blomster, der gik ud, men endelig kom der Besked, at de skulde komme til København, og de troede, at nu skulde det ikke vare længe. Men ogsaa her blev Ventetiden lang.

Vi sad tre Uger og stirrede paa en Telefon og ventede paa den skulde ringe, sagde Jens Karkov. Endelig en Dag kom der en Besked om, at de skulde tage til Helsingør, for nu syntes der at være en Chance for at komme over, men ogsaa her gik der flere Dage. Der var Tale om at vende tilbage til København og komme med den ordinære illegale Rute, men den lange Tids Venten var efterhaanden ved at gaa begge de unge Mennesker paa Nerverne, og de besluttede at tage Chansen fra Helsingør. Saa en Dag mens de opholdt sig hos en Danje, kom der otte Fiskere, der sagde, at to af dem næste Aften fra Slettestrand vilde forsøge at komme over med dem. Prisen var 500 Kr. pr. Mand. Der blev slaaet til, og ad Omveje blev der telegraferet hjem efter flere Penge.

I Taage paa Sundet mellem tyske Patruljebaade.

Næste Dag under Aften tog de, begge afsted til det aftalte Sted, et Baadeskur paa Slettestrand. Tøj maatte de ikke have med, saa de var begge klædt i et Par ekstra Lag Tøj, og det viste sig at være en god Foranstaltning, for Turen over Sundet blev lang, Ventetiden i Skuret var ogsaa lang, og mens de sad der og ventede den mørke Decembaften, kunde de høre den tyske Skildvagt gaa sine Ture langs Stranden. Det var Timer, der sled paa Nerverne, men saa dukkede de to Fiskere frem. Den lille Baad, som skulde roes over, blev gjort klar, og saa begyndte Sejladsen. Den var ikke uden Spænding, man havde ikke roet ret længe, før de to Fiskere erklærede, at nu havde de snurret rundt saa længe, at de ikke vidste, til hvilke Side Sverige laa paa, man roede og roede, og det var som Baaden sad paa en Sten, og

stadig kunde jeg høre en Hund gø inde paa Land i flere Timer, fortæller Jens Karkov. Endelig efter syv-otte Timers Sejlads kunde vi skimte Lys, men Fiskerne paastod, det var Helsingør, mens Karkoverne mente, at saa mange Lys maatte være Helsingborg, og de vilde derind. Det viste sig ogsaa at slaa til, det var Helsingborg, og saa var Spændingen forbi. De to Fiskere sejlede tilbage, og saa vidt det er blevet oplyst, blev de begge anholdt ved Hjemkomsten, men om de klarede Skærene er ikke konstateret.

En dejlig Tid i Sverige.

Jens Karkov kan ikke noksøme rose Svenskerne. Den Modtagelse, vi fik, var enestaaende, selvfølgelig maatte vi gøre rede for vore Forhold overfor det svenske Kriminalpoliti, men da dette var sket, blev der sørget for os paa alle Maader, vi blev saaledes klædt paa fra indertil til yderst, skønt vi var godt forsynet med de dobbelte Lag hjemmefra. Senere blev Knud og jeg skilt, vi havde dog først truffet min yngste Broder Otto, der havde opholdt sig i Sverige i længere Tid. Inden vi kom til Sverige, havde han meldt sig til Træningslejren, og det varede ikke længe, inden vi andre meldte os til Lejren, men forinden havde jeg et pragtfuldt Ophold i Anderstorp i Nærheden af Jönköping. Jeg svang Malerpenslen igen og ind imellem spillede jeg til smaa Sammenkomster, mine Værtsfolk var herlige Mennesker, og de har sagt, de vil til Ribe til Sommer.

Opholdet i Træningslejrene er jo efterhaanden velkendt herhjemme fra Radioudsendelserne, vi havde en streng Tid, men en herlig Tid med godt Kammeratskab og Forventning om snart at komme hjem. Den sidste Maaned har vi været i allerhøjeste Alarmligtstand, vi boede ude i Skovene i Tette, og utallige Gange er vore Rygsække blevet pakket og pakket ud igen. De svenske Blade skrev den 11. April, at Briterne vilde være i Danmark om fjorten Dage.

Turen gennem Danmark har været et saadant Triumftog, at vi næsten har været flove ved det, for vi har jo ingenting gjort. De eneste Skud, der blev løsnet, var da Hipofolkene skød paa os af et godt Hjerte. De fik desværre Held til at ramme to af mine Kammerater i Rækken bag mig, men vi fik dem jaget væk.

Nu staar vore raske unge Mænd Vagt ved den danske Grænse. De var parat til at forsvare Danmark, der blev ikke Brug for deres Indsats paa dette Omraade, men Viljen har de, og de er kun glade for at deres Fædreland blev skaalet for Krigens Rædsler.

Bekendtgørelse

Den for **Esbjerg Kommunes Kassererkontor**, og **Skattevæsenets Incassakontor** samt **Kontoret i Jernens tidligere gældende sædvanlige Aabningstider** **Fre-dag Aften Kl. 17-19** træder atter i Kraft fra førstkommande Fredag den 25. d. M.

Esbjerg Borgmesterkontor d. 22. Maj 1945.

L. HØYER-NIELSEN
/ Hans Nielsen

Paladshotellet

Kl. 12 til 14:

Qurick - Lunch

Nye Lokaler
1. Kl. Køkken.

KOSMORAMA

ESBJERG
Kl. 17 og 19

Hole Indtægten ved Forestillingen Kl. 19 tilfalder de bombesramte paa Bornholm.

Forsalg fra Kl. 15, Telf. 179.

Kino-Teatret

Kl. 17 og 19

Den svenske Sukces:

Stærke Skæbner

med Viveca Lindfors, Arnold Sjöstrand og Gunner Cederlund
Forbudt for Børn.

Forsalg fra Kl. 13.
Telefon 2752.

VI MØDES I

Borggaarden

Det nye Kasino - Esbjerg

til TROLLEY-FROKOST
eller MIDDAG

Bordbestilling Telefon 403

DANCKWARDTS Bar-Intime

Hver Aften spiller og synger Hyggepianisten **ARTHUR HECHT**

Stemning
Hygge
Humør

Esbjerg Museum

er aaben Fredage og Helligdage fra Kl. 13,30 til Kl. 16,00. Iøvrigt efter Aftale.

De finder altid

HABITTER
KJOLER
FRAKKER
BØRNETØJ
SENGETØJ
GARDINER og STORES
DIVANTÆPPER
GULVTÆPPER
SENGETÆPPER
Kulørte og hvide DUGE
MØBLER

Varemessen

Danmarksgade 55 o. C. - Esbjerg.
Telefon 1979.

MØBLER

BUTIKS- OG KONTORINVENTAR

samt alt Reparationsarbejde udføres efter Bestilling

A. P. MADSEN

Snedkermester, Norgesgade 31, Telf. 498.

DAGENS

TILBUD

Annoncer om

- * PLADSER
- * EJENDOMME
- * LEJLIGHEDER
- * KØB og SALG

optages for eet Blads
Pris i følgende Blade:

Ribe Stifts-Tidende · Slesvig-Posten · Esbjergbladet

PLADS TILBYDES

To Malersvende

kan faa Arbejde straks.
Thorvald Jensen,
Malermester, Ribe, Tlf. 62.

Isenkram-Lærling

Ung Mand med Lyst til Handel antages straks eller senere.
Arnold Nyborg, Ribe.

Køkkenpige

Flink og proper Pige, som vil hjælpe i Køkkenet samt holde Vær, kan 1 Juni faa Plads paa Braherborg Avlsgr. pr. Assens. Eget, pent Vær, elektr. Elte, og Røremask, samt Kartoffelskrællemaskine forefindes. Henv. m. Anbefalinger.
Fru Forvalter, Svanholm.

Kokkepige

En ung Pige, som kan daglig Madlavning, kan til 1. eller 15. Juni faa Plads paa en større Gaard i Nærheden af København. Her er Hjelpepige i Køkkenet og Stuepige. Løn 150 Kr. mdl.
Fru Worm, Lille Birkholm, Herlev.

HER

burde Deres Ordtaaks-Announce have staaet 5 Øre pr. Ord og 75 Øre for Overskriften.

LEJEMAAAL

Et godt, møbleret Værelse

ønskes til Leje straks.
Tjener, E. Rehde Nielsen,
Klubbens Hotel, Ribe.

En gammel Dame

ønsker en mindre Lejlighed, helst i Stuen, til Leje. Billet mrkt. 1154 til Ribe Stifts-Tidendes Kontor i Ribe.

KØB OG SALG

Sparehex

med Rør til Salg. Ribe Stifts-Tidendes Kontor anviser.

Staaltraadsvæv sælges

Finnmasket, 30 Stk. 48x100 cm. Brugt til Sikring af Vinduer.

Ribe Stifts-Tidende.

Til alle Haandværkere!

Naar De har Brug for Tryksager, saasom Meddelelser, Regninger, Komvolutter, Mærkesedler, Etiketter o. s. v., henvend Dem til os. Vi er hurtige i Vendingen og billige. Stiftsbogtrykkeriet i Ribe, Tlf. 218.

Svend Rindom: Den gamle Præstegaard.

— 147 —

Slip og slog Rønning paa Skulderen: „Nej, kom du med en, gamle —“

Rønning rømmede sig:

„Hvis I vil tage til Takke,“ mumlede han med et glad Blink i Øjet.

Mathilde havde sat sig hen ved Klaveret. Dvælende og blødt spillede hun Forspillet igennem, og saa begyndte Præsten at synge, synge en af disse glade Sange, som ikke havde været hørt i Præstegaarden i flere Aar. Selskabet sad tavs og lyttede, flyttede tilbage til den Tid — den korte og dog saa lange Aarrække tilbage — til den Tid, da meget var anderledes. Nu syntes de atter at være midt i den. Nu lyste Præstegaarden atter som det varme og gæstfri Tilholdssted for Muntherhed og Livsglæde.

Sangen var forbi. Man sad endnu en Stund uden at tale. Tonerne dirrede stadig i Luften — lagde sig bløde ind om Tankerne.

Saa klappede Morten i Hænderne.

„Og nu skal vi danse!“ Han gjorde Tegn til Musikanterne om at spille og raabte gennem Musikken til sin Bror:

„Johannes, du danser den sidste Dans med din tilkommende Brud!“

Johannes hørte det ikke — eller lod, som han ikke gjorde det. Han havde stillet sig med Ryggen

til. Morten trak paa Skuldrene og gik hen og bukkede for Fru Selchous to Døtre:

„Hvem skal jeg nu vælge?“ spurgte han smilende.

De klamrede sig begge fast til hans Arme.

„Mig!“ raabte Clara.

„Nej, mig,“ bad Jutta.

Morten stod lidt. Saa tog han med en rask Beslutning en i hver Arm:

„Jeg danser med jer begge.“

De fejede ud paa Gulvet, som nu var blevet ryddet, saa vidt det lod sig gøre. Rikke fulgte dem med Øjnene. Hvilket Liv og Rytme. Ja, danse — danse. Hun saa sig om efter Johannes. Jovist skulde han ud og svinge hende. I Dag i det mindste skulde han værs'god være glad. Naa, der stod han, hensunken i dyb Grublen som sædvanlig. Hvorfor lagde han ogsaa altid Panden i disse dybe Folder. Kunde man aldrig mere sig, fordi man var klog?

Rikke gik hen til ham og rørte let ved hans Skulder. Da han vendte sig, bukkede hun for ham som en Kavaller og nikkede med Hovedet ud mod Morten og de to Piger.

Han svarede hende ikke. Hans store Øjne var fæstet paa hende med et Udtryk, hun ikke holdt af. Læberne var helt blege. Saa drejede han sig lang-

— 148 —

somt bort fra hende og gik over Gulvet hen i den anden Ende af Værelset.

Modfalden og bedrøvet sank Rikke ned paa en Stol. Hun maatte tage sig sammen for ikke at briste i Graad. Hvad gik der dog af Johannes? Var da al Lyshed bandlyst fra hans Sind?

Hun fik ikke Tid til at synke hen i sine sørgelige Tanker, for hun mærkede nogen bøje sig over hende. Hun løftede Hovedet — det var Morten.

Han havde med Harmelagt Mærke til Johannes' Kulde over for sin Kæreste og havde ladet de to Pigebørn danse videre alene, mens han gik over mod Rikke for at sætte lidt Humør i hende — og nu stod han her med sit vindende Smil om Munden og bød hende op.

Glæden kom atter frem i Rikkens Øjne; men hun saa efter Johannes — hvordan vilde han tage det?

Inden hun fik Tid til nærmere Eftertanke havde Morten trukket hende ud paa Gulvet og hvirvlede rundt i Dansen med hende.

Synet af de unge vakte ogsaa Danselysten i de gamle. Konsulinden havde rejst sig og stillede over mod Selchau, der igen var sunket lidt sammen i Sofaen. Hun rejste for ham:

„Kom her, Godsejer!“

Selchau foer op af sin Halvdøs og stirrede paa Axelline. Han nærede begrundet Frygt for, at hans Ben ikke var helt bæredygtige.

— 149 —

HØR NU BLOT

Fortid og Fremtid

LUTTER lystig Læsning har Aviserne ikke bragt siden Befrielsen. Adskilligt har tværtimod været temmelig makabert. Det gælder først og fremmest Beretningerne fra de tyske Fængsler og Koncentrationslejre.

Før Krigen vilde dansk Presse have betænkt sig paa at optage saadanne Artikler. Dels vilde alt for mange Mennesker have nægtet at tro paa dem, og dels vilde man have haft Betænkkeligheder ved at forurolige Læsere med saa grufulde Skildringer. Efter Befrielsen var det nødvendigt. Selv om baade den engelske Radio og de „illegale“ Blade havde bragt udførlige Meddelelser om Forholdene for de Mennesker, der var fanger for Tyskerne, var der dog stadig Danske, som nægtede at tro dem. De kunde simpelthen ikke fatte, at et saadant Barbari kunde finde Sted i det tyvende Aarhundrede. Nu har alle sikkert truffet en eller flere, som har prøvet disse uhyggelige Tilstande. Gode danske Mænd og Kvinder har offentligt gennem Radio og Presse med deres Navne garanteret for Rigtigheden, og Beretningerne er saa samstemmende, at den sidste Tvivl er fjernet hos selv de mest inkarnerede Skeptikere.

Gennem Referaterne fra Forhør over Landsforræderne vil Offentligheden endnu i nogen Tid blive mindet om dette uhyggelige Kapitel af Besættelsestiden, og hos de Mennesker, der har været ude for de bestialske tyske Metoder, vil de uhyggelige Minder vel efterhaanden stores og dumles, men aldrig helt glemmes. Og Rædslerne maa aldrig helt glemmes i Danmark.

Men vi skal videre. Vanskeligheder ligger forude. De skal overvindes. Derfor gælder det nu om at faa Nerverne til at falde til Ro, om at omsætte Fortidens dystre Oplevelser i Handling for Fremtiden. Sammen skal vi genopbygge vort Land, sammen skal vi skabe det Samfund, som Danske i Krigstiden kæmpede og døde for, et Hjemsted for Frihed under Ansvar, et Land, hvor vi i Sammenhold og Fællesskab kan bære baade Glæder og Sorger, Nød og Fremskridt.

pato.

Historiske Ord om Krig og Fred

Den kinesiske Filosof Laotse (604 f. Kr.) skrev:

„Vaaben bringer Ulykke. De er ikke den Kloge Værktøj. Han bruger dem kun i yderste Nød“.

Et andet Sted siger den gamle Vismand:

„Klog Strateg kæmper med Fredens Vaaben. Klog Kriger farer varsomt frem. Klog Sejrherre overvinder egen Egergrighed. Klog Leder træder ikke personlig frem“.

Menandros, den græske Digter (342 f. Kr.) skrev:

„I Fred trives Bonde selv paa stenet Jord — i Krig dør han af Sult selv paa frugtbar Ager“.

Cicero, romersk Statsmand (106—43 f. Kr.) skrev i sin „Philippica“:

„Ordet Fred er velsignet og Tilstanden bringer Lykke. Men Fred maa ikke være Slaveri. Fred skal være uforstyrret Frihed. Slaveri er det værste af alle Guder. Bedre end det er ikke blot Krig, men selve Døden“.

To gode Venner.

Verdenskrigen, som nu er sluttet, varede fem Aar, otte Maeder og syv Dage eller 2076 Dage. Den første Verdenskrig sluttede efter at have raset i fire Aar, tre Maeder og ti Dage eller 1563 Dage. Tilsammen har de to Verdenskrige strakt sig over 3639 Dage eller, paa det nærmeste i ti Aar, Ti Aars Verdenskrig i en Generation!

Mentaliteten skifter

Følgende lille Historie om General Dewing belyser paa alferbedste Maade Forskellen mellem tysk og engelsk Mentalitet:

Da Generalen for et Par Uger siden var paa Inspektionsrejse til Sverige for at inspicere de danske Styrker der, skulde hans Hjemreise til England paa Grund af Begivenhedernes hastige Udvikling finde Sted tidligere end beregnet. Ved 7-Tiden om Morgenen havde man modtaget et Telegram angaaende Hjemreisen, og nu gjaldt det om at faa alleveret Beskeden til Generalen. Men Generalen var borte. Han var uanfægtet af Tidernes vokalsomme. Begivenheder ganske simpelt staaet tidligt op af den Grund, at han, der elsker Naturen, vilde ud og høre Fuglene synge ved Dagry!

Kan man forestille sig en tysk General gøre noget lignende?

40 Kr. pr. Kop The

Den jydsk Modstandsbevægelses specielle Læge under Kampen mod Tyskerne, Dr. Th. Warberg i Vejgaard, fortæller til Aalborg Amtstidende om: Opholdet i Frøslev efter Tilfangetagelsen bl. a. følgende muntre Oplevelse med lokal Kolorit:

En Dag fik en af Fangerne i vor Barak en Pakke The fra Sverige og om Aftenen inviterede han hele Barakken paa The. Selvfølgelig maa vi ikke lave saadant noget, men der var en Kakkelovn nede i Kælderen, og her blev Theen tilberedt.

Uheldigvis var der samme Dag kommet Besked om, at alle Værdigenstande skulde alleveres. En af Fangerne, Politimester Brix, Sønderjylland, havde imidlertid 1200 Kr. paa sig, som han ikke havde lyst til at betro til SS-

Vagten. Han skjulte derfor Pengene i Kakkelovnen i Kælderen, og det vidste Manden ikke, der havde The. Vi var 30 Fanger i Barakken, saa det blev lige 40 Kr. for hver Kop The. Jeg maa sige, at Politimester Brix tog det pænt.

GNISTER

To Tyskere, Herman og Mikkel, spaserer sammen i Berlin.

— Du Herman, hvad synes du om vor Fører Adolf?

— Ja, hvad skal man synes om Føberen. Det samme som du.

— Og hvad tror du, at jeg synes om Føderen?

— Det samme som jeg.

Herman ser sig forsigtigt omkring.

— Ud med Sproget! siger Mikkel. Her hører ingen os.

— Meget muligt, men hvem garanterer for, at vi ikke begge to tilhører Gestapo?

De enkelte Nationers Livskraft udmaales endnu bedre efter Fredsslutningen end under selve Kampen. Gustave Le Bon.

En indkvarteret tysk Officer beklagede overfor sin Vært, en stolt jydsk Gaardejer, at den danske Befolkning 9. April 1940 havde vist saa ringe Begjæstring for de tyske Troppeskyrers Ankomst.

F. Eks. saa vi ikke eet Flag, tilføjede han.

— Det skal De ikke være ked af. Vi skal oprette det forsømt den Dag, De rejser!

Manden har holdt Ord.

Aktier.

København, 14. Maj.

Privatbanken 129 000 00
Landmandsbanken 124 00 124.

OBLIGATIONER

København, 19. Maj

Danske Stats §)	3 1/2 konv. 8. 102.00 103	4 3. 101 102
5 Statsob 28 107 109	3 5. S. 98.00 100	4 2. 102.75 101
1 1/2 Genfl. kv. 101.50 105	Jydsk Husbands-Kreditforening	Sønderjyllands Kreditforening
4 do. kv. 10 100 25	4 1/2 6. Afd 101.25 106	*5 4. 8. 105 106
4 1/2 Sanerl 8.2 102.75 104	4 1/2 5. Afd 101.25 106	4 1/2 8. 102.75 101
4 do kv. S. 3 100.00 101	4 1/2 4. Afd 101.25 106	*4 1/2 6. 102.75 101
4 do kv. S. 1 100.00 100 25	4 1/2 3. Afd 101.25 106	4 1/2 3. 102.75 101
4 1944—84 99.50 99.75	4 1/2 2. Afd 101.25 106	*4 1/2 2. 102.50 104
4 1944—74 100.25 102	4 1/2 1. Afd 101.25 106	*4 1/2 1. 102.50 104
4 1943 Lån 2 101.50 101.75	4 7. Afd 100 100.25	4 9. 99 99
4 1943 Lån 1 101.50 101.75	4 6. Afd 101.75 103	4 7. 94 99.00
4 Stob. 42 L2 100.50 102	4 5. Afd 100.75 102	4 6. 100 101.75
4 Stob. 42 L1 100.50 102.00	4 3. Afd 103.75 103	3 1/2 9. 92.50 94.50
4 do. 41-61 102.50 102.75	4 2. Afd 103.50 103	Industrielle Kreditforening
4 do. 41-66 101.25 103	3 1/2 3. Afd 91 94.50	*5 2. 8. 103.25 107.00
4 Beskft 1/2 101.25 102	3 1/2 1. Afd 102 104	4 1/2 2. 101.50 101.75
4 Stob. 40-50 104.25 104.50	Ny jydsk Købstad-Kreditforening	Grøndalernes Hypotekf.
4 do 1939-59 103.25 105	4 1/2 9. 8. 102.75 104	5 5. Afd 105 107
4 do 1934-59 103.50 104.00	4 1/2 8. 102.75 103	5 4. 105.00 107
4 do 12 udl. 101.00 105	4 1/2 7. 102.75 101.00	5 3. 105.75 107
3 1/2 do 1944-64 99.00 99.25	4 1/2 6. 99.50 99.75	5 2. 108.00 109
3 1/2 do 1909 87.50 87.75	4 1/2 5. 101.50 103	5 1. 107.75 109
3 1/2 do sm. Stk. 88.75 87.00	4 1/2 4. 101.50 103	4 1/2 5. 101 108
3 1/2 do 1901 87.50 87.75	4 1/2 3. 102.50 104	*4 1/2 4. 101.50 101.75
3 1/2 do sm. Stk. 86.75 87.00	4 1/2 2. 103.00 104	4 1/2 1. 105 107
3 1/2 do 1900 100 102	3 1/2 9. 8. 91 91.25	Aalborg Hypotekforening
3 1/2 do 1886 87.50 87.75	3 1/2 8. 96.25 98	5 5. Afd 104.25 106
3 1/2 do sm. Stk. 87.75 89	3 1/2 7. 101.00 102	5 4. Afd 105.25 107.00
3 do 97 am. 101 103	3 1/2 6. 101.00 102	Jydsk Hypotekforening
3 do 1894 77.50 77.75	3 1/2 5. 101.00 102	5 7. Afd 101.00 105
3 do sm. Stk. 77 77.25	3 1/2 4. 101.00 102	5 6. 103.75 104
3 do 1942-47 101.75 102	3 1/2 3. 101.00 102	5 5. 101.00 106
2 1/2 Beskft 1/2 101.75 103	3 1/2 2. 101.00 102	5 4. 105 108
1 1/2 do 45-45.8 100.25 102.00	3 1/2 1. S. 101.00 102	5 3. 108.25 106
1 1/2 do 43-45.8 2 100.25 102	Vest- og sønderjydske Kreditforening	4 1/2 7. 99.50 99.75
	5 3. Serie 108.75	*4 1/2 6. 101.25 101.50
	5 do st. Stk. 108.75	Husbands Hypotekforening for Danmark
	5 2. Serie 108.75	*5 1. 8. 102.25 102.50
	5 do st. Stk. 108.75	Ny jydsk Land-Hypotekforening
	5 1. Serie 108.50	5 8. Afd 102.25 104
	5 do st. Stk. 108.50	5 7. 102.25 104
		5 6. 102.25 103
		4 1/2 8. 98.25 98.75
		4 1/2 7. 98.25 100
		Jydsk Land-Hypotekforening
		5 5. Afd 110
		5 4. 110.25
		5 3. 110.25
		5 2. 108.75
		5 1. 108.75
		4 1/2 3. 106.25

8) Umyndiges og Offentliges Skattepligtige Midler kan anvendes til disse Obligationer, naar Kursen ikke er over Par. 1 Aar før 19.9.44. 4 pct. og for myndige 4 1/2 pct. Obligationer dog saadant Kursen.
* Aabne Serier.

Handelsbanken 137 137 50	Forenede Bryggerier ... 289 291
Handelsverksbanken ... 000 00 000 00	Østjydske Bryggerier ... 181
Fo. København ... 000	Danske Spritfabrikker ... 226
Fyn-Diskontokasse ... 126 00 126 25	Det danske Melkekomp ... 143
Aarhøns Privatbank ... 000 00	Vin- og Konserverfabr. ... 214
Aalborg Diskontobank ... 131 25	Københavns Brødfabrik ... 000
Investor ... 475 480	Modeweg & Søn ... 150 00 132
Store Nord, Telegraf ... 475	Henriques & Lavengreen ... 000
Holding Company ... 489	Grønå Dampværker ... 186
Københavns Telefon ... 139 60 141	Nordisk Fjerfabrik ... 000
Jydske Telefon ... 139	Rakke Kalkbrud ... 259
Løll-Falster Telefon ... 000	Kastrup Glasværk ... 311
Løll-Falsters Jernbane ... 56 25	Kgl. Porcelænsfabrik ... 144 25 145
Københavns Frihavn ... 103 50	Bing & Grøndahl ... 140
Kgl. Brandass. A. 208	Balling & Hertz ... 175 25
B. 000	Foren. Trieskofabrikker ... 000 00
Forenede Ejld. Selsk. ... 120 120 50	Forenede Papirfabrikker ... 235 237
Dansk Kulkompani ... 157 00 158 00	Gyldenals Forlag ... 143 144
Christianshavn Fabrik ... 157	Schlønning & Arve ... 217
Det danske Trælastk. ... 000 244	Dansk Galoeschfabrik ... 288
Crome & Goldschmidt ... 128 50 130	Titan ... 135 000
Körn- og Foderstøtikon. ... 130 00	Vestind ... 110 25 112
Trifoleum ... 244 00	Glud & Marstrand ... 000
Østasiatisk Plant-Co. ... 234 000	Nord. Kabel & Traad ... 251
Østasiatisk Komp. ... 145 146 50	Forenede Jernstøberier ... 117 75 119 00
D. F. D. S. 226 227	Atlas ... 155 157 00
Norden ... 248 75	Lyfa ... 000
Dannebrog ... 284	Ford Motor Co. ... 205.50 000 00
Højndal ... 218 220	Danske Ollemøller ... 214.50 216 50
Oriental ... 259 25	Aarhus Oliefabrik ... 199
Myren ... 000 323	Medicinalco. 412
Tornil ... 164 168	Schous Sebefabrikker ... 343
Vendila ... 230 234	Gösch Tændstikfabr. ... 090 227 00
Progress ... 113	Dansk Svovleyre ... 230
Dansk-fransk Dampskib ... 163	Dansk Svovleyre Præfer. ... 240 00
Orion ... 163	Københavns Tivolii ... 240 00
Switzer ... 91.75	
B. & W. Stamaktier ... 106 106	
B. & W. Præferenc ... 170 000 00	
Helsingør Skibsværft ... 170 000 00	
Danske Sukkerfabr. ... 170 000 00	

Avertér

„Kære Konsulinde —, forsøgte han at undskylde sig. Men Axelline afbrød ham med et: „Ingen Vrovl!“ og trak ham uden videre Dikkedarer ud paa Gulvet, hvor den lidt vaklende Godsejer saa havde at danse med hende, saa godt han kunde.

Schröder vovede det store Spring og inklinerede dybt rødmende for Mathilde. Hun havde ingen Undskyldning og dansede ud med ham.

Stiftamtmand Julius Rønning havde saa ubemærket som muligt skudt sin Stol tilbage og rejst sig. Nu gik det langs Væggen paa Listesokker hen imod Spisestuedøren. Dansen var ikke hans stærke Side — nej, med rene Ord hans Rædsel.

Men Uheldet vilde, at han skulde komme til at strejfe den dansende Konsulinde. Hun opfattede straks Situationen og bød ham strengt tilbage. „Lille Julius“, befalede hun, „kan du danse med Godsejerinden!“

„Ja — ja“, Stiftamtmanden sank en Klump, „med inderlig Fornøjelse.“

Som en vaad Hund luskede han over mod Fru Selchau og inklinerede. Hun modtog det med kold Resignation. De dansede ud.

Rønning havde anbragt sig i Sofaen og betragtede glad smilende Dansen. En usigelig Glæde gennemslæde hans Sjæl. Morten hjemme igen. Den fortabte Søn. Han maatte nu ryste paa Hovedet af sin egen Stivsindethed. Hvor kunde han, en Kirkens

Mand — og forhaabentlig en Guds Mand — fordomme saa haardt og snæversynet? Tusindfold velsignede han Rikke — ogsaa hende havde han dømt. Han forfærdedes over sin egen Haardhed og smilte paa samme Tid — alt overstaaet — alt efter lyst for ham. Gud havde vendt alt til det bedste — Gud vilde ogsaa tilgive ham hans Opførsel i den strenge Tid.

Rønning strøg sig over Panden. Nu var han hjemme igen — de sidste tre Aar havde han levet som paa et fremmed Sted.

Kun den delte ikke Glæden i Aften.

Johannes stod henne ved Hoveddøren og betragtede hvid i Ansigtet de dansende.

Sekstende Kapitel.

Julius Rønning og Emmy Selchau var de første, der indstillede Dansen.

Stiftamtmanden førte, let haltende, Fru Selchau tilbage til hendes Plads. Der stod Svendkraaber paa hans Pande.

„Ja — jeg danser kun slet“, tilfød han stammende.

Fru Selchau nikkede koldt og saa ned mod sine Skosnuder — der var en Del Buler i dem: „Aa ja.“

Julius Rønning rystede en lille Smule paa Hænderne. Pokkers ogsaa, han havde aldrig forstaaet

sig paa de Kvindfolk, dum og klodset var han altid i deres Selskab. Han forsøgte at slaa ind paa en lidt spøgende Tone:

„Ja, jeg vedgaar ærligt — det er ingen Fornøjelse for mig.“

Men Fru Selchau skar ham isende af:

„Da er det saa sandt lige saa lidt for andre,“ svarede hun og vendte sig bort, overladende Julius Rønning til Spekulation over sine stadige Uheld med det svage Køn.

Mathilde og Schröder var nu ogsaa standset.

„Aah, jeg kan ikke mere,“ undskyldte hun sig, „jeg er saa træt.“

Selchau saa langt efter dem, da de fjernede sig fra Dansgulvet og slog sig ned i de magelige Stole. Det hele kørte rundt for ham paa en ubehagelig Maade, han kun alt for godt kendte.

„Skal vi ikke ogsaa holde inde —“ mumlede han til Konsulinden.

Men denne livskraftige Dame rystede afgjort paa Hovedet: „Ikke endnu.“

De dansede videre. Lidt efter forsøgte Selchau sig atter spagfærdigt:

„Jeg taaler vist ikke — hm — mit Hjerte har en Fejl.“

Axelline saa paa ham med et Smil og svarede saa højt, at det kunde høres over hele Stuen:

„Ja, det er for stort.“